

Június
1944. évi

MAGYAR BARÁT

MARTON 1
1943

XII. PIUSZ PÁPA NAGY ELVEI

a társadalmi rend,
a népek békéje,
a házasság,
a gyakorlati kereszténység kérdéseiben.

XII. PIUSZ ÉS A MAGYARSÁG

rokonszenvéről ír Dr. Vöö Mihályné.
**RÓMAI EMLÉKEZÉS A SZENT-
ATYARÓL.**

P. Schrotty Pál, O.F.M. tartományfőnök.

SZEPLŐTELEN SZÍV ASSZONYA.

P. Réthy Apollinár, O.F.M., P. vitéz Szabó Szerén O.F.M., P. Hajnal Ágoston, O.F.M., P. Dám Ince, O.F.M., P. Roznik Rajnér, O.F.M., Macher László cikkei, Czirákné Bock Gizella, P. Szalay Emil, O.F.M. versel.

GALAMBDÚC. — ÚJ KÖNYVEK. RENDI ÉLET.

«MAGYAR BARÁT»

Előfizetési ára egész évre 360 P., félévre 180 P., egyes szám ára 30 fillér.

Csekkszám: 51.581. Üres befizetési lapot 3 fillérért a postán kaphatunk.

A kéziratokat minden hó 25-ig küldjük a szerkesztőségbe.

Kéziratokat nem őrünk meg s csak portó mellékelése esetében küldünk vissza.

Kiadja a Kapisztrán Szent Jánosról nevezett Ferences Rendtartomány.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Gyöngyös, Ferencesek.

Postafiók 103. Telefon 179.

(Meglátás útján kérjük a munkatérét.)

A FERENCREND KÖZÉPKORI CSÜCSÍVES STILU ÉPÍTÉSZETÉNEK EMLÉKEI MAGYARORSZÁGON. Írta: ifj. Dümmerling Ödön, okl. építészmérnök. Különlenyomat a „Technika” 1941. é. 9—10. számából. I. rész. Budapest, 1941. 15 oldal.

A szerző nagy tárgyismerettel megírt művecskéje, mint maga is írja, távol áll a teljességtől. Az értekezés egy később megírandó mű alapja. Nem törekszik teljességre, de így is gazdag képet vázol fel a ferences eredetű magyar csücsíves emlékekről. Erősen hiányoljuk a kolozsvári farkas-utcai volt ferences, most református templom adatait, illetve képét, mely Magyarország egyik legszebb ferences gótikus emléke. Értekezésének II. illetve III. részét a minoriták és klarisszák csücsíves emlékeiről szólót, érdeklődéssel várjuk.

Bánki Béla.

Reiners A.: MÁRIA SEGÍTS! Imakönyv minden Mária-tisztelő használatára. Hetedik átdolgozott kiadás. Függelékül néhány imádság a magyar és lengyel nemzet közös védőszentjeihez. Budapest, 1942. Korda Rt. kiadása.

A mindenkor segítő Szűzanya kegyképnek tiszteletét terjeszti ez az imakönyv. Nemcsak társulati könyv akar lenni, hanem a Mária-tisztelet kézikönyve. Szeretettel ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Zaymus Gyula: ILLATOS FÉNY ÉS EGYÉB ELBESZÉLÉSEK. Budapest, 1943. Korda Rt. kiadása. Ára 3.60 P.

A kiváló papíró újabb elbeszélésekkel lepi meg olvasóit. A gyertya fényének története lebben fel a könyv nagyobb részében. A bölcsőtől a sírig kíséri az embert, s ki gondolná, hányszor lobban meg kicsi lángja életünkben? Mit élünk át, míg a méhike mézreéhes utjáról a temetőig vonul a viaszgyertya? En választalak titeket... Szirom Tóni esete. A zsebzsidocei énekes, Az utolsó Bogdánian, az örökszép Mimozát tessék, mimozát! — A csizma meg a pápaszem, és Melita néni kanala, a szerző Szent István Akadémián székfoglalókép felolvasott megható elbeszéléseit olvashatjuk ebben a kötetben.

Dr. P. Friedrich Eberhard: SZENT BERNÁT. Némeiből fordította: dr. Vargha Damján. 1942. 68 o. Kapható Debreczeni I. könyvnyomdájában, Székesfehérvárt.

A magyar Ciszterci Rend jubileumi mozzanata ez a művészi képekkel ékesített kis könyv. Kegyeletes hódolat Szent Bernát szellemének.

Mozaikokban élénk rajzolódik a XII. század legnagyobb szerzetese. Megelevenedik lelkünkben egy csonttá-bórré aszott szegény barát, aki tűzbe borította egész századát, akinek szavára pápák és császárok hallgattak, akinek színe előtt leroskadt Aquitániai Vilmos, a gőgös Abelárd vezeklő életet kezdett és akinek perzselő tekintete előtt Bresciai Arnold megjuhászodott.

Szerzetéselete kérlelhetetlen önmegtágadás és mennyei szemlélődés. Szerzetesiainak jóságos edesatyja, a vergődő lelkek legszeretőbb vezetője.

Szűz Máriának pedig „mézajkú” hárfása. Mikor a dicsőséges Istenanyáról beszél, szava csupa zene és tűz...

Ezekről tárgyal ez a könyvecske Vargha Damján mintaszerű fordításában.

AZ EGRI ÉRSEKI JOGAKADEMIA ÉVKÖNYVE AZ 1941—42. AKADEMIAI ÉVRŐL. Fennállásának 201. évében. LXII. évfolyam. Nyomatta az Egyházmegyei Szent János Nyomda, Eger. 1942. 82 lap. — Az Egri Érseki Jogakadémia szellemi szintjének tükré ez az évkönyv. A bevezetőben dr. Ivanich Emil foglalkozik az 1940:XXVIII. t.-c. sérelmes rendelkezésével, amely a jogakadémiákon csak két évfolyam működését engedti meg, s csak az első és a második alap vizsgát fogadja el tőlük, és követeli a főiskola 1741:XLIV. t.-c. biztosította jogokat. Dr. Tóth József a Világnézet és Jogalkalmazás címen értekezik rendkívüli alapos-sággal a címben adott két mozzanat egymáshoz való vonatkozásáról. A többi oldalról a jogakadémia belső és külső élete pereg le az olvasó szeme előtt. A kiválóan megszerkesztett évkönyv hazánk kultúrájának maradványdokumentuma és a magyar tudományosság és hagyományos jogi műveltség ígérete.

P. dr. Dám Ince, O. F. M.

Temel M. Amata nővér: GYÖNGY A KAGYLÓ ÖLÉN. Szalézi Művek kiadása. 160 o.

Nemzetünk lilimoslelkű áldozatának, Árpádházi Boldog Margitnak

születése 700 évfordulójára készült ez a könyv. Elsősorban a kolostorok lakóinak szánt igazi lelkiolvasmány.

Hazánk Gyöngye gyöngytestvérel között mutatkozik be. Szent Domonkos rendje 700 éves kagylójának szentgyöngyei között. Sziénai Szent Katalin, Limai Szent Róza, Ferreri Szent Vince, Boldog Suso Henrik, Szászországi Boldog Jordán és a többi nagyok között ragyog meg áldozattá vált élete.

Aki rá tud felekedni e könyv szellemére, annak megérinti lelkét az a magasabb valóság, melyben lángkapott és elégett Szent Domonkos fiainak szent élete...

Szivós Donát: MAGYAR VAGYOK. 326 lap. Korda r. t. kiadása.

Szivós Donát könyve komoly nemzeti problémákat tárgyal az ifjúság életébe beágyazva, éppen ezért szívesen látott újság. Méltóan sorakozik eddigi könyvei mellé. A magyar ifjúságnak egyéni életfeladatain túl kell emelkednie a magyar problémákkal való szembenézésre. Ezekben a sorskérdéseken igazít el. Könyvének három részében történeti értékeinket a jelen kérdéseit, és a megvalósítás eszközeit tárgyalja. Katolikus szemmel nézi elfogulatlanul a felekezeti problémát, a fajmagyarság kérdését, a középosztály magyarságát, a parasztság életét, a földreformot, a zsidókérdést és a jövő eszméjét: az osztály nélküli társadalmat.

Örömmel köszöntjük e nagyonvárt kézikönyv elkészülését, amely a kétoldaltól támadott magyar sorskérdések örvényei fölött biztos kézzel vezet el. A fiatalság vezetőinek és az ifjúságnak nélkülözhetetlen útmutatója.

Blaskó Mária: KASZAP ISTVÁN ÚTJÁN. 64 o. A szerző kiadása. Ára 2.— P.

Egyszerű, könnyed nyelven írja le az ismert író Kaszap István életének egyes mozzanatait, miközben erőtlenségünket szem előtt tartva megmutatja, hogy mi módon lehetünk a szentéletű ifjú követőivé.

A könyv kis gyermekmellékletet is tartalmaz: „A mi Pistukánk” címmel, melyben kilenc elmélkedéssel igyekszik Pistuka követésére buzdítani a kicsinyeket.

A könyv jövedelmének nagy részét papnevelítésre szánja a nagylelkű író. — Sz —

**MAGYAR IMA-TÁBOR
A KERESZTÉNY EGYSÉGÉRT.**

A keresztény egység gyümölcseit már a bölcs XIII. Leo pápa tárta a világ elé: az egységes egyház teli kézzel osztgatná a lelki kincseket; népek és nemzetek közelebb jutnának egymáshoz, békesség tölténé el a népeket, a pogányok között pedig nagyobb arányokban és eredménnyel indulhatna a hitterjesztés.

Ez az egység édes Hazánk számára is a legnagyobb áldást jelentené. Altala a társadalmi élet sok problémája szinte magától oldódnék meg.

Az egység kegyelmének megnyeréséért imaláborba szólítunk minden keresztényt. Protestáns ajkról hangzott el a szép mondas: csak térdrehulló egyház nyeri el az egység kegyelmét.

Az imádság a kegyelem országában a legerősebb tényező: erősebb tudásnál, gazdagságnál, ékesszólásnál. Az egységügyet is hathatósabban mozditja elő tudományos fejtegetéseknél, vitáknál, egységgyűléseknél. Ajánljuk tehát fel ennek a szent célnak az érdekében jócselekedeteinket, szenvedésünket és szüntelen imádkozzunk annak sikereért.

kat mind Hozzád, lelkük pásztorához és
őréhez, aki mindörökké élsz és uralkodol!
Amen. (500 napi búcsú).

Imanyolcad (jan. 18—25-ig). Ant.
„Hogy mindnyájan eggyé legyenek, mint
Te, Atyám bennem és én tebenned, úgy
ők is bennünk eggyé legyenek és így el-
higgye a világ, hogy Te küldöttél engem“.
(János 17, 21).

V. Mondom neked, te Péter vagy

R. És e kösziklán építem Egyházamat.

*Könyörgés: Uram Jézus Krisztus, aki azt
mondottad apostolaidnak: a békét hagyom
nektek, az én békémet adom nektek: ne
tekints bűneinkre, hanem egyházad hitére
és tartsd meg azt akaratod szerint békes-
ségben és egyességben, aki mint Isten élsz
és uralkodol mindörökké. Amen. (Teljes
búcsú a nyolcad első v. utolsó napján s
200 napi búcsú a nyolcad minden napján.
Feltétel az ima mindennapi elmondása,
gyónás-áldozás és ima a Szentatya szándé-
kára).*

*Krisztus kenyér s bor színében
Úr s király a föld felett,
Forrassz eggyé békességben
Minden népet s nemzetet!*

(Az eucharisztikus kongresszus énekéből.)

Szükséges tudnivalók az imatáborról:

- 1. Tagja lehet minden keresztény hívő, aki az egységért imádkozik; aki szentmisét, keresztutat, szentáldozást, jócselekedetet v. szenvedést ajánl fel az egységért. Papok ajánljának fel szentmisét (ezt jelezzék a központba).
- 2. A belépők neve közzendő a központtal (Budapest, II., Margit-krt. 23). A törzskönyvbe való bejegyzéssel válunk a Magyar Ima-tábor (Mit) tagjaivá.
- 3. A felvételi lapot mindenki ingyen kapja. A tehetősek a kiadások fedezésére küldjék ajándékaikat postautalványon vagy 41870. sz. csekkklapon a központba.
- 4. A közzeledésen dolgozik „Az egység útja” c. 32 oldalas havi folyóirat (Bp., II., Margit-krt. 23.). Évi előfizetés 6.— P. Aki az imatábor céljaira évenként legalább 6.— P-öt küld, megkapja a folyóiratot.

..... felvétetett a
Magyar Imatábor tagjai közé Budapest
1943.
 — Az esztergomi főegyházmegye 716—1943.
 sz. engedélyével. —
 Kapisztrán-Nyomda, Vác. Művezető: Farkas Károly.

Római emlékezés a Szentatyáról

P. Schrotty Pál, O. F. M. tartományfőnök.

Életem minden pillanatában előttem van a halhatatlan Róma, lelket lenyűgöző, soha nem feledhető, soha el nem muló hatásával. Nem a történelem városa, az ő némán beszédes köveivel, amely fölött a halál diadalmaskodott és nem is a szemünk láttára kibontakozó, fiatalos üdéséggel az ifjúság „Giovinezza“-hymuszát harsogó Róma, amely ma van, holnap talán már elenyészik, — hanem az igazi örök Város, a Város, amelynek történelme ugyan szintén az időkben kezdődött, de az idő és tér fölött áll; a győzedelmes Kereszt kimagasló helye, a nép tanításának központja, a világ minden földrészének és minden népének örök szellemi otthona.

A Cathedra Petri... ahová a világ minden részéből járultak és járulnak tiszteletüket és hódolatukat leróni az emberek.

„Pétersziklája“, „Te Péter vagy, szikla“, amely szikla körül hány-szor örvénylett az ár és ma is tombol a bösz vihar, — de állni fog rendületlenül az idők végéig. S ebben az Örök, halhatatlan Rómában, a Szentatyá, a Servus servorum Dei, az Isten szolgáinak szolgája!

Sokszor láttam őt. Láttam még mielőtt Szent Péter trónjára lépett volna. Nem egyszer ültem vele szemben ott, az V. Szixtusz Pápa által emelt vatikáni palotának elsőemeleti híres

sarokszobájában, ahol fejedelmek és a világ nagyjai keresik fel a Szentatyá államtitkárát, aki előtt a legsímább diplomatának nyelve is elakadt, amikor eddig ismeretlen erők hullámzottak végig fegyelmezett énjükön és ideges rezgésbe hozták még a hideg kezük kisujját is.

Síma volt a homloka, mintha az élet zordságát, amely mély redőket szánt, nem ismerte volna; alakja nyílegyenes, minden porcikája fegyelmezett; mozdulataiban csupa harmónia; szavaiban a nyelvi tökéletesség gyönyörködtető csengése, mintha egyenesen Dante Paradiso-jából válogatta volna össze; szeme, mint a Nap, amely rávilágított az előtte ülőre és besugározta saját átszellemült arcát is egyszerre. Beszédében finom és szelíd határozottság, amely felfokozta az egész lényén mindig előmlő összeszedettséget a tökéletességig.

És az a tapintat, jószág és megértési készség aranyszálaival átszőtt tapintat, ahogyan a nagy és súlyos kérdéseket kezelte... és a nem világrengető jelentéseket meghallgatta... azt világjáró utamban csak Nála tapasztaltam.

Nem felejttem el azt a pillanatot, amikor a litván nép bölcs államelnökével 1935-ben folytatott eszmecsereőről neki referáltam, amely beszélgetés közben ez az éleslátású államférfi szinte látnoki biztonság-

gal a ma pontosan bekövetkezett szörnyű világhelyzetet előre megrajzolta... Jobb kezét ki egyenesítve pihentette az ébenfa-asztalon, szeme... mintha messze elnézett volna a Szent Péter-templom kupolájának keresztje fölött.

És máskor, mikor damaszkuszi vértanútestvéreink ereklyéit vittem neki... Vagy egyik kínai misszióknak árváinak kicsi gyermekmunkáit ajánlottam fel... És amikor emlékeztem első müncheni találkozásunkra, akkor, amikor a bajor fővárosban nuncius volt...

Nem felejtettem el ezeket a pillanatok! Nem, mert ezekben a pillanatokban élt Eugenio Pacelli, XI. Pius Pápa bölcs államtitkára, ez a csodálatos lelkű férfi!

És volt egy nap, virágos tavaszi nap, még a virágos Rómánál is virágbaborultabb, amikor az ugyancsak V. Szixtusz Pápa által emelt Lateráni-palota egyik barokk mélyedésében állva, magamba szívtem a római tavaszi Nap melegének áldását. Lelkem tulon-túl tele volt a várakozás titokzatos érzésével. Előttem a világnak egyik leggyönyörűbb tere, amelynek óriási felületén nyolc kultúrkör fonódik egymásba. Elmerültem a múltba: Egyiptom, pogány-Róma, Byzánc, Középkor, Gótika, Barokk, Settecento, Jelen...

És ime, egy pillanat, amilyen kevés van az ember életében! Egész Róma fölujjongot: Habemus Papam, Habemus Papam! Ezer harang hirdeti, millió szív felveszi, millió kebel elsóhajtja: Habemus Papam! Nincs szó annak hű jellemzésére! Ezt meg kell élni!

És megindul Eugenio Pacelli, XI. Pius pápának volt államtitkára, a megválasztott Pápa, XII. Pius néven az Oltár felé, a nagy küldetés, a vállalt teher és óriási feladat súlyával „remegő léptekkel, de Istenben bízva“, mint maga írja első enciklikájában.

Milyen jellemző ez a pár szó!
Remegő léptekkel... micsoda alázat!
Istenben bízva... micsoda erő!

És szeme, a mélyről ragyogó fekete gyémántszem, még távolabbra néz. Síma homlokára barázdákat szánt a pillanat és a tiara. Arcára redők ülnek. Egyenes járása mintha meggyörnyedt volna ott a Sixtina-kápolnában, Michelangelo „Utolsó Ítélete“ előtt; szemének fénye mélyebben ég a lelkéből. Átszellemült arca mintha világítana. Szava, beszédje a mélységből kiált az Úr felé az alázat nagy erejében. Ő, ez a hármaskorona, ez a tiara milyen súlyos. Ahány drágakő rajta, annyi kereszt!

Micsoda pompás külsőségei voltak a koronázásnak! De mily súlyos terhet, Krisztus keresztjét vették magukra a tiarával és a pompás öltönyökkel a nemes vállak. És hogy imádkozott, hogy könyörgött és hogyan esdette le az áldást, amikor kezét áldólag terjesztette az egész világra...

Szinte látni lehetett, hogy az elvállalt nagy felelősséget milyen áhitattal és összeszedettséggel vette magára.

Megírja első apostoli körlevelét. Szívét akkor már aggodalom járja át, mert igazságosság helyett: „Maga előtt látja a világnézeti harcok sötétségét“, „sötétség támadt, mint amikor Krisztust megfeszítették“.

Látja az új bálványokat, a bajok gyökereit, a földindulást, amely nyomukban jár, mert elfeledik a természeti jogot és az isteni kinyilatkoztatás megingathatatlan szikláját elvetik...

De a gyötrelmes, fájdalmas képek szemlélete közben benső vigasztalást, égi örömet is érez, mert a szikla megdönthetetlen és vannak lelkes és készséges csapatai a híveknek, akik „szilárdan állnak az Údvívítő trónja körül“.

Imái,
áldozatai és engesztelései,
beszédei és tanításai,
fáradhatatlansága
napról-napra fokozódtak.

Alázata, szeretete nőtt, amióta Pápa lett.
Bizalma nem csökkent.

Ereje a győzedelmes Krisztusban, aki győztes volt a múltban. Ő lesz a győztes a jövőben is.

És imádkozik ezzel a bizalommal és erővel:
Adveniat regnum tuum! Jöjjön el a Te országod!
Az igazság és az élet országa, az igazság, a szeretet és a béke országa!

Emlékszünk-e még? Így szólt hozzánk...

Itt — és Ott

Pillanattfelvételek a Szentatyáról

Dr. Vöö Mihályné.

Budapesti fogadtatására válaszol.

Először akkor láttam Öt — és látták velem együtt száz- meg százezeren magyarok, — amikor az *Eucharisztia tündöklő fényében ragyogott Budapest* és a *Vinculum Charitatis*, a szeretet köteléke egyesítette Napkeletet és Napnyugatot.

Akkor küldötte el Őszentsége XI. Pius pápa munkatársát, *Pacelli Jenő biborost*, pápai államtitkárt maga helyett hozzánk.

Azok, akik már ismerték, a kor egyik legnagyobb, legkiválóbb egyéniségét csodálták meg benne. Hallottuk róla, hogy nála talán senki sem tekintette átfogóbban az Egyház ügyeit s az Egyházat érintő kérdéseket; csodálták benne a tudóst, a diplomatát, a szónokot, a főpapot és dicsérték különös, lebilincselő egyéniségét.

Érthető izgalommal vártuk tehát 1938. májusának utolsó hetében az ünnepi órát, amikor hozzánk érkezik, magyar földre lép a Szentatya legátusa, 937 esztendővel azután, hogy az első pápai legátus, Asztrik apát magyar földre lépett és hozta a Szentkoronát II. Szilveszter pápától...

Ujjongó örömmel láttuk a megérkezéskor, egy elszuhanó pillanatra a tiszteletreméltó alakot és a nemes, finom, aszkéta-arcot. S már ekkor, e pillanatban éreztük, mit jelentenek e szavak: egyéni tekintély, a tiszteletreméltó hivatalos tekintély mellett. Majd meglepődve hallgattuk az üdvözlő esten, az ünnepi csarnokban elhangzó szavait, amelyekkel megnyitotta a Krisztusban való szent testvériség ragyogó és magasztos ünnepét, megemlékezvén a kapcsolatokról, amelyek a Szentszékhez fűzik Szent István Koronáját és népét. Tiszta, szép hangja megfogott minden szívet, s a beszéd lényegét a hang hullámain át még azok is megérezték: akik semmit sem értettek belőle. Feledhetetlen marad az átszellemült arc, a mély meggyőződés, a kisérő mozdulatok összhangja előttünk és mindenki azt suttogta megilletődve, magában, amit egy százéves alföldi magyar megható egyszerűséggel tolmácsolt előtte: „Áldott, aki az Úr nevében jő... Áldja meg a szentségi Jézus minden lépését”.

Megújul előttünk a megnyitó ülés feledhetetlen képe is, a Hősök terén, az ünnepi délutá-

non, amikor a biborosok fényes sora után haladt, áldást osztva, térdenálló tömegnek. Ekkor hangzott el ihletett beszéde az Eucharisztia tisztelőre: „*Fakadjon ebből az oltárból a kegyelem bősége!*” S felidézte a táborhegyi órák magasztosságát, megadta az eucharisztikus programot, magasztalván a győztes Krisztust, akinek zengeni fogják a hűség és szeretet énekét: *O Salutaris Hostia!* — „*Adveniat regnum tuum!*” Jöjjön el a Te országod!” *Kristálytisza* szavainak csodálatos erejével szinte elének állította Krisztust, amint „*presideál*” a Kongresszus megnyitására: „*minden szív királya és központja*” és lángoló imát küldött szívünk mélyéből a Szentség színébe rejtett Megváltó felé.

S a lelkesedésben és áhítatban szinte ki-gyúlva: *szeme szinte túl-látott* az előtte levő tömegen... kitágultak a látóhatárok Napkelet és Napnyugat felé...

Vagy idézzük 1938. május 29-ének aranyfényes reggelét, a tündöklő felvonulást a „*Christus vincit*” hangjai mellett, s amikor könnyes áhítattal imádkoztunk a *biboros legátus miséjén*, amelynek szentleckéje szerint „*az Úr uralkodik minden népek felett, az Úr ül az ő szent trónusa felett*” — eltűnt előlünk a tér s az idő, s együtt hódoltunk az átszellemült főpappal a Nagy Király előtt.

Avagy idézzük föl a *befejező ünnepség megrendítően főséges képét*, amikor vihar támadt, — harangzúgás és égzengés között hangzott föl a *Te Deum* és a *Tantum Ergo* s áldást osztott a pápai legátus... *Vihar — égzengés — és diadalének: Christus vincit...*

Vagy azt, amikor végezetül a rádióban hallgattuk a *befejező beszédet*, az angyali tiszta hangon, a hála, a könyörgés, a bizakodás szavait: „*Maradj velünk, Uram!*”

Igy hallottuk és így láttuk Öt akkor mi, névtelen magyarok, Szent István népe, és így maradt meg emlékezetünkben a *Biboros Legátus*, amint messzeségeibe látó szemmel néz áhítatos összeszedettséggel imádkozik és ég felé

Utolsó int a szép Budapestnek.

emeli kezét, hogy lehívja a Szentlélek pünkösdi erejét...

Az égi fény beragyogta ünnepnapok után visszatértünk a hétköznapok kemény valóságába.

De még egyszer, közvetlen közelből láttam — immár a Szentatyát. Zarándoklat indult 1939. nyarán az Örök Városba. S az álomszerű, feledhetlen, boldog napok egyikén hálás szívvel hődoltak a magyar zarándokok a Szentatya előtt. A nagy élmény megdobogtatta a szíveket. Gyermeki örömmel igyekeztünk kora reggel a Vatikán, a világ „legmagasabb csúcsa” felé. Mindennütt nyüzsgés, zsongás, tolongás... Álmélkodó zarándokok, fehérfátylas gyermekek, leányok, egyszerű falusi emberek, főpapok... Vég nélküli folyosókon, lépcsőkön, tündöklő termekben át hullámzó tömegek... ki tudná megmondani, hogyan jutottunk oda, de egyszerre egy pompás teremben voltunk, ahol sűrű sorokban két oldalt helyeztek el minket a terem hosszában. Elfogódva, nyugtalanul, türelmetlenül várakoztunk. Egyszerre izgatott rendezgetés, csitítás, suttogás — s íme: megjelent a Szentatya.

Miként Szent László vállal magasb vala mindeneknél: úgy láttuk most nemes, finom alakját magunk előtt. Megható ünnepi percek: énekek, üdvözlések, ajándékok átadása... ki emlékeznék mindenre, hisz' oly gyorsan pergett

le minden! Csak arra emlékszem, hogy a Szentatya beszélni kezdett s újra fölcsendült a tisztanemesércű szép hang: a visszaemlékezés ama fontos napokra a Vinculum charitatis — a szeretet kötelékében és fölhangzott melegen kedvesen néhány magyar mondat...

Ki írhatná le a lelkesedést, a hálás szívek örömjongását, s az emlékezés könnyeit? S a Szentatya távozásakor szinte áttörték a lelkes zarándokok a kordont, odasereglett mindenki, hogy közelről láthassa — (a rend szinte felbomlott, kárbaveszett a testőrök s a rendezők igyekezete), — hiszen amióta nálunk járt, magunké- nek éreztük, *Atyjának érezte minden magyar szív!*

S a Szentatya?

Csupa nemes méltóság és szent, igazi alázat, mint akkor. De arcvonásai mélyebbek, fáradtabbak a vállán nyugvó nagy felelősség súlya miatt, szeme még messzebbre néz, tekintete még átfogóbb... Krisztus helytartója...! Mennyi minden történt azóta! Eget-földet rázó vihar. Künn telnek a sírok, egyre telnek. Fájdalmak, könyvek és vérözön jelzik a gyűlölet és széthúzás útját e világban. De nekünk most is fülünkbe cseng a Szentatya mondása, amely magyar földön hangzott el: „Mennél sötétebb a földi szaka, annál ragyogóbb az Örök Életben horgonyzó hitnek éjtszakája”.

Betegségünkben orvosságunk

Szent Ferenc missziója a társadalomban

Tapasztalt igazság, hogy míg az embernek jól megy a sora, nem nyitja meg ajkát panaszra, addig megelégedett. Mihelyt azonban beköszönt a nélkülözés, már zúgolódni, méltatlankodni kezd. A szegénység nem bűn, szokták mondogatni, csak kellemetlen valami s ettől szeretnének megszabadulni. Szent Ferenc világi rendje ezt a sebet is igyekszik beheggeszteni. Az ő szellemében a szegény tűr és örömmel követi Jézust a nélkülözésben, mint a nagy Király követe tette; a gazdag is megtanulja az ő iskolájában, hogy miként használja vagytonát, hogyan lehet amellett is szegény. Erről előbb volt szó.

Nagyban feldúlja az egyén s a környezet megszkott, békés legkörét a betegség. Akár a testet kínozza a fájdalom, akár a lelket dúlta fel a világ. Sokszor a beteg terhe hozzátartozóinak, de önmagának is. Kiállhatatlanná válik övének, a türelem jelmondja a szolgálatot, nem akarják ápolni. Hátba még a betegség ragályos, vagy undorító, akkor valósággal menekülnek előle. Gondoljunk csak Krisztus Urunk idejében divott s Szent Ferenc korában is dúló szerencsétlen bélpoklosokra. A társadalom kirekesztette köreiből, mindenki utálattal fordult el tőlük. Az isteni Orvos ép ezeket terjesztette ki végtelen szeretetét s vette oltalmába őket. Az irgalmasság cselekedeteit tette az utolsó ítélet tárgyává, ettől függ az örökkévalóság, akár boldog, akár boldogtalan legyen az: „beteg voltam, meglátogattatok, jöttetek Atyám áldottai”, vagy: „beteg voltam, nem látogattatok meg, távozatok átkozottak”, mert „bármit cselekedtetek e legkisebbek közül egynek is, nekem cselekedtetek”.

Krisztus nyomán Szent Ferenc megindul, a kitaszított, elutasított poklosokat ápolja, bűzhődt seibeiket kö-

tözi. Drága örökségként ezt hagyja végrendeletében követőinek. A ferences szellem kiterjed az elhagyott betegekre. Nemcsak türelemre, lemondásra tanítja meg a szegényt, de tettekre is, mely a gyakorlati szeretetet sürgeti. A szegény hasznosíthatja magát. Ha nincs, mit adjon zsebéből, annál többet adhat a szívéből, melegeit, szeretetét. Így a betegeket ápolni, látogatni, legszebb feladatnak tűzi ki célul. E szellemben a harmadikrend nagyszerű tetteket tud felmutatni. Szent Erzsébet, Magyarország büszkesége, vártermeit rendezte be kórháznak, hol sajátkezűleg ápolja a bélpoklosokat. Szent Lajos francia király, páli Szent Vince s a többiek mind e ferences csapáson indulnak el s lesznek az irgalmas szeretet csodálatos munkásai, hősei. Szent Ferenc nyomán és szellemében kelnek életre és útra a betegápoló nővérek, kik áldozatos működésükkel, mint mozgó örngyalok ott teremnek, hol sebet heggeszteni, fájdalmat enyhíteni, kínt-gyötrelmet megszüntetni kell. Asszisi Szent Ferenc leányai és a szentferencrendi nővérek a kórházakban, hogy hány embernek gyógyították meg nemcsak a testét, de talpra állították a lelkét: ennek csak a jó Isten a megmondhatója. Sok helyen a harmadikrend olesó lejárati segélykölcson ad egymásnak betegség esetében, sőt életbiztosítást s temetkezési egy- letet eszközölnek. A beteg testvért szorgalmasan látogatják Szent Ferenc világi rendjének fiai, hogy vigasztalják, ápolják, a nagy útra előkészítsék, a temetőbe kikísérik, az engesztelő szentmisében szentáldozásokat ajánlanak fel érte s nemcsak a havi összejövetelkor, de külön is imadkoznak a halott tagokért. Így bizonytal Szent Ferenc szelleme mindig beteg lelkek-testek orvosságának s ezzel a társadalmi elégedetlenségnek lecsillapítójárja válik.

P. Réthy Apollinárisz, OFM.

a társadalmi rend és béke feltételei

Annak, aki az értelem és a hit világánál mérlegeli a társas élet alapjait és céljait és azokat tisztaságukban és erkölcsi emelkedettségükben, minden téren üdvös gyümölcsökben szemléli, birmia kell a rend és a megbékélés hatalmas elveinek azzal a meggyőződésével, hogy a nagy eszményekre irányított energiák, mit tudnak ajándékozni, vagy mondjuk helyesebben, visszaállítani a bensőleg sarkaiból kiesett világnak, ha leöntik azokat az eszmei és törvényi korlátokat, amelyeket előítéletek, tévedések, közönyösség és a gondolat, érzés és cselekvés elvilágiasításának hosszú folyamata teremtett, mit szerezhet és kaphat meg a földi állam Isten országának világosságából és erejéből.

Ma jobban, mint valaha, út a Jóvéteves órája; annak az ideje, hogy felrúzzuk a világ lelkiismeretét a súlyos zsibbadtságból, amelybe a szélesen elterjedt téveszmék mérgei süllyesztették. Annál is inkább, mert az anyagi és erkölcsi összeomlásnak ebben az órájában minden tisztán emberi elrendezés törekvénységének és állhatatlanságának a tudata lassankint kiábrándítja azokat is, akik a látszólag boldog napokban nem érezték magukban és a társadalomban az örökkévalósággal való kapcsolatot hiányát.

Igaz, hogy az út az éjtszakából a világos hajnalhoz hosszú lesz; de elhatározások mindig az első lépések az úton, amely az első öt mérföldkövön bevésve hordozza a következő alapelveket:

1. Az emberi személyiség méltósága és jogai

Aki azt akarja, hogy a béke csillaga feltűnjék és megálljon a társadalom fölött, annak a maga részéről újból vissza kell adnia az emberi személyiségnek azt a méltóságot, amelyet neki Isten kezdetől fogva adott; ellenezni fogja az embereknek olyan túlságos csoportosítását, amely mintegy lélek nélküli tömegekké teszi, ellenezni fogja gazdagsági, társadalmi, politikai, szellemi és erkölcsi állhatatlanságukat, szilárd elvekben és erős meggyőződésükben való hiányukat, az ösztönös és érzéki izgalmak túllengését és gyönyörhajhászásukat.

Minden megengedett eszközzel és az élet minden területén minden társadalmi formában, amelyben az lehetséges és biztosított, elősegíti a teljes egyéni lételemet mind a földi, mind az örökkévaló rendben.

Fenntartja az egyén következő alapvető jogainak tiszteletét és gyakorlati megvalósítását: az a jog, hogy megtartsa és fejlessze a testi, szellemi és erkölcsi életet és különösen a jogot a vallási kialakításra és nevelésre, a magán és nyilvános istentisztelethez való jog, beleértve a vallási szeretetgyakorlást is, a házasság és annak célja betöltésére való elvi jog, a házastársi és családi együttélésre való jog, a munkára való jog, mint elengedhetetlen eszköz a családi élet fenntartására, az állapot szabad megválasztására való jog, tehát a papi és szerzetesi állapotról is, jog az anyagi javak használatára, kötelességeink és a társadalmi korlátoknak a tudatában.

2. A társadalmi egység és különösen a család védelme

Aki azt akarja, hogy a béke csillaga felragyogjon és ott maradjon a társadalom fölött, elveti az anyagelvűség minden egyes formáját, amely nem lát mást a népben, csak az egyének nyáját, melyeket egymástól elszakítva és benső összefüggés nélkül úgy tekintenek, mint az uralom és bíráskodás területét.

Igyekszik a társadalmat benső egység gyanánt fel fogni, amely a Gondviselés uralma alatt nőtt fel és

érett meg, olyan egység gyanánt, amely a számára rendelt területen és különleges adottságai szerint arra törekszik, hogy a különböző rétegek és hivatások közreműködésével megvalósítsa a kultúra és a vallás örök és mindig új céljait.

Védelmezi a házasság felbonthatatlanságát, a családnak, a nép pótolhatatlan magvának helyet, világosságot, élettérnyújtást küldetésének elérésére, hogy örökletessé tegye az új életet, gyermekeit olyan szellemben nevelje, amely megfelel az igazi vallásos meggyőződésnek, megőrzi, erősíti vagy visszaállítja erői szerint saját erkölcsi, szellemi, gazdasági és jogi egységét, gondoskodik arról, hogy a család anyagi és szellemi előnyeit a családtagok is élvezzék, gondolt arra, hogy minden családnak tüzhelyet juttasson, amelynél az anyagilag és erkölcsileg egységes család saját erejében és értékében tud megmutatkozni; gondoskodik arról, hogy a munkahelyek és a lakóhelyek ne legyenek olyan távol, hogy a család fejét, a gyermekek nevelőjét szinte idegennek tegyék saját lakásában; gondoskodik mindenekelőtt arról, hogy a nyilvános iskolák és a család között újból megteremjen a bizalomnak és a kölcsönös segítségnek az a köteléke, amely egykor olyan áldásos gyümölcsöt hozott és amelynek helyébe bizalmatlanság lépett ma ott, ahol az iskola az anyagelvű szellem hatása, vagy uralma alatt megmérgezi, vagy elpusztítja azt, amit a szülők a gyermekek lelkébe beoltottak.

3. A munka méltósága és előjogai

Aki azt akarja, hogy a béke csillaga ragyogjon és megmaradjon a társadalom fölött, megadja a munkának azt a helyet, melyet Isten kezdetől fogva rendelt számára. Mint a világ fölött való uralomnak, melyet

Szent Péter tévedhetetlen székén.

Isten a saját dicsőségére akar, nélkülözhetetlen eszköze, minden munka elidegeníthetetlen méltósággal bír, de együttáll bensőséges kötelek is a személyiség tökéletesedésére. Nemes méltóságai és előjogai vannak a munkának, amelyeket semmi módon sem alacsonyíthatnak le a fáradozás és a teher, melyeket úgy kell elviselni, mint az erendő bűn következményeit. Isten akaratában való megnyugvással és alázatossággal.

Aki ismeri elődeink enciklikáit és saját előző üzeneteinket, tudja, hogy az Egyház kész levonni a gyakorlati következtetéseket, melyek a munka nemességéből folynak és azokat tekintélyének minden erejével támogatja. Ezek a követelmények a méltányos munkabéren kívül, amely elegendő a munkás és családja szükségleteire, magukban foglalják olyan társadalmi rend megtartását és fejlesztését, amely lehetővé teszi és ha csak szerény magántulajdönt is a nép minden rétege számára, elősegítik az előhaladást a munkásosztályok olyan gyermekei számára, akik különleges tehetséggel és jóakarattal vannak megáldva, előmozdítják a társadalmi szellem gondozását és gyakorlati tevékenységét a szomszédságban, a községben, a népben és az országban, azt a szellemet, amely mérsékli az érdekek és osztályok ellentétét és elhárítja a munkásoktól az elkülönődésnek az érzését és a valóban emberi és keresztényileg testvéri együttérzés megnyugtató gyakorlatát nyújtja.

A mulaszthatatlan társadalmi reformok haladása és foka az egyes nemzetek gazdasági lehetőségétől függ. Csak az erősek az erősek és gyengék között való értelmes és méltányos felosztásával lehet olyan általános megbékéléshez eljutni, hogy ne maradjanak a tűz és fertőzés olyan fészkei, melyekből újabb bajok eredhetnek.

Látható jelek vezetnek ahhoz a gondolathoz, hogy mindazoknak az előítéleteknek és a gyűlölet érzéseinek a forrongásában, amely elkerülhetetlen, de szomorú része a mai háborús lelkiületnek, nem halt ki a népekben a jóban és rosszban való kölcsönös függőségüknek a tudata, sőt ez élénkebb és tevékenyebb lett. Vagy nem igaz az, hogy egyre több mélyen gondolkodó ember látja az önzésről és a nemzeti elkülönődésről való lemondásban az általános megváltás útját és ezek készek arra, hogy saját népeiktől komoly részt kérjenek azokból az áldozatokból, melyek szükségesek más népek társadalmi megbékélése számára? Bár ez a mi karácsonyi üzenetünk, mely mindazokhoz szól, akiket a jóakarát és a nemes szív lelkesít, bátorítaná és növelné minden nemzetben a szociális keresztény hadjárat csapatait! És adja meg Isten békés zászlójuknak azt a győzelmet, amely méltó nemes vállalkozásukhoz!

4. A jogrend visszaállítása

Aki azt akarja, hogy a béke csillaga ragyogjon és megmaradjon a társadalom fölött, együtt dolgozik a jogrend alapvetően való helyreállításán.

A mai jogérzékelt gyakran változtatta meg és forgatta fel annak a pozitívizmusnak és haszonelvűségnek a hirdetése és gyakorlata, amelyek bizonyos csoportok, rétegek és mozgalmak szolgálatába szegődtek és kötődtek, amelyeknek programjai irányítják és szabják meg a törvényhozás és a joggyakorlat útjait.

Ennek a helyzetnek a javulását akkor lehet elérni, ha újból visszatér olyan jogi rendnek a tudata, amely Isten legfőbb uralmán nyugszik és mentes minden emberi tekintettől; olyan rendnek a tudata, amely védő és büntető kezét kiterjeszti az ember elidegeníthetetlen jogaira is és védelmezi azokat a támadások ellen minden emberi erővel.

Az Isten által akart jogrendből folyik az embernek elidegeníthetetlen joga a jogbiztonságra és ezzel együtt a jognak tényleges létkörébe, amely védelmet nyújt minden önkéntes támadás ellen.

Az embernek az emberhez való viszonya, az egyének a társadalomhoz, a hatósághoz, a polgári kötelességhez, a társadalomnak és a hatóságnak vonatkozása az egyesekhez; mindezek olyan dolgok, amelyeket világs jogi alapra kell helyezni és amelyeket a szükség

szert a jogi hatóságoknak védelmezniük kell. Ez föltételez: A) olyan bíróságot és bírót, akik az irányító elveket világosan megformulázták és körülírt jogból veszik; B) világos jogi szabályokat, amelyeket nem lehet megzavarni az állítólagos néphangulatra való helytelen hivatkozással és a hasznosság pusztá okával; C) annak az elvnek az elismerését, hogy az állam és közegei és a tőle függő intézmények kötelesek a szabadságnak, a tulajdonnak, a becsületnek, az egyesek előmenetelének és üdvösségének ártó intézkedések visszavonására.

5. Az állam fogalma a keresztény szellemben

Aki azt akarja, hogy a béke csillaga ragyogjon és megmaradjon a társadalom fölött, együttműködik azon, hogy olyan állami felfogást és gyakorlatot hozzon létre, amely az észszerű fegyvelmen, nemes emberiségen és a keresztény szellem felelősségtudatán alapszik.

Segíti az államot és annak hatalmát visszavezeti a társadalom szolgálatára, az emberi egyéniség és működésének teljes megbecsülésére örök céljai elérése érdekében.

Igyekszik és közreműködik, hogy eloszlassa a tévedéseket, amelyek arra törekzenek, hogy elérítsék az államot és hatalmát az erkölcsi útról és elválasszák az elsősorban erkölcsi kötelektől, mely az egyéni és társadalmi élethez köti és megtagadztatják, vagy ismeretlennek teszik neki azt a gyakorlatilag lényeges függőséget, amely a Teremtő akaratához fűzi.

Előmozdítja az igazság felismerését és elterjesztését, amely a földi területen is tanítja az „uralkodás” és a „szolgálat” mélységes, erkölcsileg végsőfokú és általános törvényszerűségét.

SOKEZERÉVES . . .

Sokezeréves könnyes könyv vagyok,
Tűzbevetett a szeszélyes Élet.
S porladó barátóseim álma
A lelkemben mind újra feléled.

Mint tűzbevetett papíron
A fakó írás előbarnálk,
Zizegve sir a zsarátnokon,
Mielőtt végleg hamuvá válik.

Nézek a tűzbe hallgatom,
Hogy zeng, zizeg a hamvadó papír
És dalba sírom, rimekbe szedem
Mit barátósök lelke visszasír.

S látom a délceg ifjú papot,
ki törökduláson egyedül maradt,
Árvákat nevelt a magyar jövőnek
S Mohács után a szíve megszakadt

Látom az erős a küzdő testvért,
Keresztrel kezébe harcra biztatott,
A szelíd, békés, hófehér aggot,
A hazáért már csak imádkozhatott

Mind látom őket, ködruhában,
Színes kanyargó hosszú sorba,
Mind az én vergődő, fájo,
Borongó barát-sorsomat hordta

Mind szívét vitte a zsarnok könyür
A kegyetlen Élet élébe . . .
S egyik igaz gyöngyöt,
De a legtöbb könnyet kapott este
[eserly]

Nézek a tűzbe hallgatom;
Hogy zeng a szürke hamvadó papír
S dalokba sírom, rimekbe szedem,
Mit barátósök lelke visszasír

P. Szalay Emil, O. F. M.

SZEPLŐTELEN SZÍV ASSZONYA

P. dr. Dám Ince, O. F. M.

Napjaink Isten adta jele. Azzal a tény-nyel, hogy XII. Piusz pápa a Boldogságos Szűz Szeplőtelen Szívének az oltalmába zárta az egész emberiséget, a Gondviselés szava hangzott a világ négy tája felé: ajánljátok magatokat a Szeplőtelen Szív oltalmába! Nagy időket élünk, a legnagyobb hatalmat kell segítségül vennünk! Véres háború pusztít világszerte, a Béke Királynőjéhez kell menekülnünk! Milliók szenvedése jajdul a szenvedő emberiség ajkán, keressünk vigasztalást és megnyugvást a Fájdalmas Istenanya szívében! Az éjszaka félelme és bizonytalansága remegteti lelkünket, menekülünk az Erő és Bátorság Asszonyához! A jövőendő áldásaiért epedünk, folyamodjunk az Ég s a Föld Királynőjéhez!

Csodálatos az isteni Gondviselés századokról-századokra megismétlődő jelzése! A Szentháromság, Krisztus istensége, a Szent Szűz Istenanyasága, a szentek tisztelete, a Szeplőtelen Szűz, Jézus Szíve, az Eucharisztia, Loretó, Lourdes, Limpiás, Fatima, mint váltogatja egymást korszakonként, és sugároz bizalmat, hitet a testileg-lelkileg fáradt emberiségbe, ad új lendületet a kereszténységnek. S mily csodálatos, hogy a krisztusi élet titkai mellé miként állítja a Szent Szűz lelkének egy-egy gazdagságát. Az ókeresztény idők Krisztussal kapcsolatos vitái mellett ott diadalmaskodik az Istenanya titka, Krisztus kínszenvedésének középkori tisztelete mellett az Örvendetes és Fájdalmas Szűz, Jézus Szíve és a Oltáriszentség mellett a Szeplőtelen Fogantatás és a Szeplőtelen Szív! Ma a Szeplőtelen Szívet teszi meg az Egyház a Mária-tisztelet különösebb és időszerűbb szempontjává!

Szent Ferenc fiai lelkendezve ismernek magukra a Szeplőtelen Szív tiszteletének újabb fellendülésében. Vagy hétszáz esztendeje harcolnak legkiválóbb tudósai és szónokai Szűz Mária szeplőtelen fogantatásának elismertetéséért. Ez a titok valahogy elhalványodott a nyugati kereszténység kultuszában és gyakorlati hitében. A ferencesek, különösen B. Duns Scotus János, Sziénai Szent Bernardin, a mi Temesvári Pelbártunk alakították úgy a tudományos és hívő közleményt, hogy a keresztény Nyugat legragyogóbb eszméjét látta benne a török ellen harcoló kereszténység épügy, mint a XIX. és XX. század lelki sekélységében élő modern em-

ber. Mindaz a tisztelet, ami a félholdat tipró Keresztények Segítségének és a Szeplőtelen Szűz lurdi jelenésének hatalmában megjelent, a ferencesek Mária-tiszteletének virága. S most, hogy a Szeplőtelen Szív tiszteletére irányíthatjuk az emberiség tekintetét, a hagyományos hét öröm és a hét fájdalom körül lelkendező áhitatot csak új szavakba öntjük, s előttünk ragyog ismét az ősi ferences feladat: Mária dicséretében a lehető legtöbbet, legszebbet mondjuk mindenkor! Inkább túlozzunk, semhogy fogyatékosan méltassuk Szűzanyánk nagyságát!

Magyar népünk nagyszerű érzékkel fejezte ki a Szeplőtelen Szív iránt bizalmát, amikor templomainak főoltárai mellé kétoldalt Jézus

és a Szent Szűz Szívének szobrát helyezte el csaknem minden faluban és városban. Imáink és énekeink szebbnél-szebb gondolatokat tartalmaznak a Szeplőtelen Szív dicséretére. Több középkori kéziratunk foglalja szép szavakba és rimekbe a Szent Szív Asszonyának irgalmat. Egyházi írónk, nemzeti zsinataink elragadó szépségben emlékeznek meg Szűzanyánk Szívének örömről, bánatáról, az iránta táplált bizalomról. Mária országáról bátran elmondhatjuk, hogy minden időben a Szeplőtelen Szív országának is érezte és vallotta magát! S most, hogy májusban országsszerte ünnepélyes felajánlást végeztünk a Szentatya példájára, egész szorosan is a Szeplőtelen Szív tulajdonának vallhatjuk magunkat!

A tiszteletnek új hajtása is fakadt napjainkban: az első szombati engesztelő áldozás a Szeplőtelen Szív tiszteletére. Jézus Szentséges Szívének péntekje

után kedves ájtatosságunkká teszi a Gondviselés akarata a Szeplőtelen Szív első szombatját is! Így nyilatkoztatta ezt maga a Szent Szűz a híres fatimai jelenés alkalmával. Illik is, hogy a Jézus Szíve mellé, most is odakerüljön Mária Szíve! Nagy áldást rejthetett az Úr ebbe a gyakorlatba, hogy ily világosan s az egész emberiségnek szóló hatállyal kívánja Szűzanyánk az első szombat megtartását!

Örömmel állunk a Szent Szűz és Pápánk Őszentsége imaszándékának hatalmas seregébe, ferences és magyar őseink hagyományához híven ünnepeljük a Szeplőtelen Szív Asszonyát, s engesztelünk, imádkozunk a boldogabb emberi életért, a békéért, és ... Oroszország megtéréseért!

A FATIMAI SZŰZ ÜZENETE:

— Isten a világ megmentése érdekében akarja az én Szeplőtelen Szívem tiszteletét és annak elterjedését. Jaj az embereknek, ha meg nem térnek s nem szűnnek meg Istent bántalmazni és szívük megátalkodik a bűnben, akkor a következő pápaság végén (ezt 1917-ben mondta) még borzasztóbb háború tör ki. Isten büntetni fogja a világot háborúval, éhséggel, egyházüldözéssel. Ennek a csapásnak a megrovidítése céljából kívánom, hogy a világot Szeplőtelen Szívemnek szenteljék és az emberek első szombatokon engesztelő szentáldozáshoz járuljanak. Hogyha hallgatnak rám az emberek, eljön a béke és Oroszország megtér.

Az evangéliumi életközösség alapját a Szentírás következő szavai adják: „Ugyanazt az érzést ápoljátok magatokban, mely Krisztus Jézusban is megvolt”. (2. Filipp. 2, 5.) Nem más ez, mint annak az egységnek a kifejezése, amelynek szükségképpen meg kell lennie a Krisztus-fő és a hívő tagok között. Ez az egység programpontja minden keresztény léleknek. Természetes, hogy amint Krisztus Egyházában is emberek vannak, hibákkal, gyarlóságokkal megrakodva, ennek az életközösségnek a kivételése a gyakorlatban nem problémája minden egyednek. Sőt, az életközösséget vállaló lelkek között is igen nagy ingadozást mutat fel, külső és belső tényezők közbejötté miatt.

Ez az evangéliumi életközösség a Szenteknél alapot jelent, amelyre fektetik egész lelkiségüket és amely támpillérként tartja a Szent speciális lelki vonását. Megnyilvánulása egész embert követel, vagyis úgy akarja az egyént Krisztussal közösségbe vonni, hogy a testi és lelki világ területén egyaránt kiütözzék az életközösséget eláruló vonás. Szent Ferenc egész lelki nagyságát ide, erre a pontra vezetem vissza, hogy olyan mélyé tudta tenni az életközösséget Krisztusa és önmaga között, hogy az utókor méltán nevezi „Alter Christus”, második Krisztusnak az Isten Szegénykáját.

1. Az életközösség megnyilvánulásának első területe a fizikai, testi életben adódik. Utánozni mindenben az őstípust, Krisztust. Ez tulajdonképpen kiindulópontja az erényes életnek, amikor eszményképét, ideált állít maga elé a földön élő, de égiek felé vágyó ember. A kevesett gondolkodó ember azt mondhatná, hogy ez az életközösségi forma, a külsőben megnyilvánuló Krisztus-utánzás kevésértékű, mert hiszen a lényegét, a belső, a lelkület adja. Azonban egy pillanatra sem szabad elfelejteni, hogy a külső — kevés kivétel megengedésével — vetülete, tükröképe a belső tartalomnak. Tehát lehet, sőt kell az életközösség külső formájáról is beszélni. A fizikai életközösség igazi értelme a látható és emberi testet felvett Krisztus követésében áll: résztvenni Jézus hajléktalanságában, követni Őt az apostoli vándorúton, idegen asztalról étkezni, önmagunkat teljesen átadni a Gondviselésnek, egy szóval követni Jézus háromévi nyilvános földi életét és annak cselekvési módját.

Szent Ferenc ennek páratlan mestere volt. A Krisztus-követésnek ezt a magasfokú iskoláját nála soha senki jobban ki nem járta, és kitűnőbb eredménnyel el nem végezte. Követni a hajléktalan Krisztust, akinek nincs hova fejét lehajtani. Ezért adja szellemi örökségként fiaink: „A testvéreknek ne legyen semmi tulajdonuk, sem házuk, sem fekövőségük... (Reg. 6. fej.) A hithirdető, apostolkodó Krisztus követése, az apostolok módjára, gyalog, lelkesen, a nehézségektől és az útat eltorlaszoló akadályoktól vissza nem riadva. Ezt tette maga és teszi hét évszázad óta rendje. Az életfenntartáshoz szükséges táplálkozás is az alamizsnától függ. Követni a Bethániába, Zakeus házába betérő és alamizsnából élő Krisztust. Ezért veszi be szerzetsza-

bályába: „És a szent evangélium értelmében minden ételből ehetnek, amit nekik feltálalnak”. (Reg. 3. fej.) És mindennek foglalataképpen a testi világ minden megnyilvánulásában ráhagyatkozni a mindent és mindenkit számontartó Gondviselésre. Földi életének négy és fél évtizede ezt prédikálja a világnak. Nemhiába volt elindulásának, lelkiéletének kiindulópontja Krisztusnak háromszor felüött evangéliuma, ennek a szelleme húzódik végig egész életén, másszóval fizikai életközösségben van Krisztusával.

2. Ez a fizikai életben megnyilvánuló életközösség azonban csak kisebbik része a krisztusi egységnek Ferenc lelkében. Ez csak szükségképeni kivételése a lelkiségnek, a belső embernek. Az igazi gyökér, amely az életerős, dús fizikai lombozatnak a táplálékot szállította és azt virágbaszökentette, az a lelki közösség volt. Pakocs Károly „Judas misztérium” című munkájában a lelki közösséget a gonoszlelek elleni küzdelemben, a kegyelmi élet közvetítésébe és az embereknek Isten felé való irányításába helyezi. A fizikai érzékelhető világon túlmenő feladat ez, amelynek alanya a lélek. Nem tud mást akarni, érezni, cselekedni, csak azt, amit Krisztus főpapi lelkének vágya és akarata.

Szent Ferenc a lélek embere volt. Lelkiéletének páratlanul naiv és mély istenszeretete nem tud egy pillanatra sem mást akarni, más cél után törekedni, mint ami megegyezik Krisztusának akaratával. Három rendjének létrehozása és életbeállítás semmi mást nem céloz, mint az egyéni és társadalmi élet megszentelésén keresztül letörni a gonoszlelek hatalmát, és magasraemelni az istenszeretet fáklyáját. A stigmatizációt megelőző kettős kérdés: hogy érezhesse azt a szenvedést, amit Krisztus érzett halálában és az a szeretet pattanjon ki szívében, mely Krisztust élete feláldozására készítette a bűnös emberiségért, a teljes lelkiközösség utáni mély vágy volt. És ezt a nagy, forró vágyat tetőzte be, koronázta meg Krisztus, amikor a stigmatizációban a szent sebhelyeket Ferenc testére nyomta. Bár látható módon, a testén viselte Szent Ferenc a sebhelyeket, mégsem sorolom ezt a tényt a fizikai életközösséghez, hanem a lelki közösség koronájának mondom, mert logikus következménye volt az Isten Szegénykéje lelki egyesülésének. A látható, fizikai sebek csak történelmi dokumentumai annak a lelki összelelkezésnek, mely letagadhatatlan életközösséget hozott létre a Megfeszített és Ferenc lelke között.

A krisztuskövetők sok milliójának vezetőhelyén áll a Szeráfi Szent. Nagyságának, társadalmat és korszakot nyitó és záró egyéniségének, egyénekre gyakorolt páratlan hatásának mélypontja ide, a Krisztus és saját lelke között fennálló életközösségre vezethető vissza. Érezni, gondolkodni, akarni, cselekedni Krisztussal.

Földi vándor, életútadon meg ne feledkezz krisztusi hivatásodról! Érezz, gondolkodj, akarij, cselekedj Krisztussal!!!

XII. Pius pápa mondotta Budapesten:

Adja Isten, hogy ebből az oltárból, mely itt bemutatott és Jézus Szentséges Szívéből a szent vérről együtt fakadjon a kegyelem bőséges forrása, amelyből a földkerekség minden népe, mely szomjazza az igazságot és békét merithessen

a családi élet szentsége

1. A családi életben legfontosabb valami az otthon melegsége. De csak akkor lesz melegség az otthonban, ha összefogjuk és úgy sugározzuk szét a meleget és a fényt. Azok a fiatal jegyesek, akik minél többször mennek el hazulról, nem értik az otthon összefogó melegségét, hanem az ilyenek otthona hideg, elhagyott, néma és sötét a családi együttélés édes és szelíd fénye nélkül.

Mégis mily szép a sugárzó otthon melege! És ebben, kedvelt fiaink és leányaink, követetek kell a názáreti otthon szépségét. Nem volt még a világon fegyelmesebb, de ugyanakkor kedvesebb, szeretetreméltóbb, békésebb otthon a maga szegénységében. Ő ha a keresztény társadalmat áthevitené ennek az otthonnak a melegsége! Mert figyeljétek meg: minél inkább távolodik ettől az otthontól az emberiség, annál nagyobb lesz életében a fagy és a sötétség.

2. Vannak ennek az otthoni melegségnek útvesztői és fénytörői. a) Az otthon s a házassági hűség első útvesztője a könnyelműség. Ez különösen a házasság első hónapjaiban jelentkezik, mielőtt a gyermek megnyitná mélyebbről is a szülők lelkét s ezzel érett komolyságra ébresztené őket, bár vannak házasságok, akik megmaradnak késő öregségükben is könnyelműségükben. Abban a hiszemben, hogy a házasságban mindent szabad, a legoktalanabb szabadságot engedik meg maguknak a hitvestársak. A férj minden lelkiismeretfurdalás nélkül bevezeti fiatal asszonyát könnyelmű, sőt kárhözvetható szórakozásokba abban a hitben, hogy ezzel szórakoztatja s élettapasztalatokat nyújt neki. Ha a házasságig megmaradt ártatlansága, habár tudatos küzdelmek nélkül épen a keresztény szülők ébersége és elővigyázatossága folytán, akkor most annál nagyobb kíváncsisággal áll ezekkel a szórakozásokkal szemben, amelyekben nem látja meg helytelenségüket és veszélyüket. Ha pedig mint leány is kereste ezeket a veszélyeket, akkor most férje oldalán gátlás nélkül szabadul bele.

Ezek a veszélyek: színház, mozi és a regények. A regények hősei és hősnői oly élenken és árnyalati finomsággal mondják el szerelmüket, hogy ezeket a szavakat nem is tudná és nem is merné elmondani csendes meghitt percében egyik hitvestársa a másiknak hasonló szenvedélyes tüsszel! Ezzel a képzeletet és az érzéket fölostorozzák s a lélek fegyvertelenül gyöngye a hiányozhatatlan kísértésekben.

Ugyancsak helytelen az, ha a férj felesége hiúságát kénye-kedve szerint kielégíti az öltözködés merész túlkapásaiban s az élet túlzott igényeivel. Itt van a legtöbb bajnak a gyökere a mai házasságban.

b) Az otthoni melegség másik útvesztője a túlzott szigor. Az erény a középutat foglalja el: a túlzott könnyelműség is veszélyes, de ép oly veszélyes a túlzott

elzárkózás és szigor is. Az ilyen sötét és hideg otthonból azután, ha kell, törvénytelenül is menekül a leigázott fél s ez lesz azután a házasság derékbatörése.

E két végétől messze, kedveseim, uralkodjék köztek a mértékletesség. Tisztesen szabad öltözködni társadalmi osztályodnak megfelelően s a férj is meg lehet néha valami kedvességgel. Vannak hasznos és jó könyvek, amelyek a látókört szélesítik: mindketten ilyet olvassatok. Egészséges és üdítő szórakozásokat mindig szabad keresnünk, hiszen ez ad majd anyagot kedves és meghitt beszélgetéseinkhez. Mindketten örüljenek a társadalmi emelkedésnek s a közös barátokkal legyenek nagy szeretettel s egyik se vessen árnyékot a másikra.

c) Ugyancsak az otthon melegének kegyetlen útvesztője a féltékenység. Támadhat a könnyelműségből, de támadhat a túlzott szigorból is. Az ilyen élet azután elviselhetetlenné válik s kiutat keresnek mindketten, ha hajótörés árán is!

3. A hitvesi hűség kemény próbái az elszakadás, a házassági köteleesség megtagadása s a betegség.

Megtörténhet néha, hogy a hitveséhez mindig hű férfi hazatérve például háborús fogságából, házában új és ismeretlen bölcsőt talál. Hirtelen szánalomra gerjed s magáévá fogadja. A köteleesség nem kötelez, sőt meglehet, hogy a körülmények bizonyos esetben más követelnek, de a szeretet ekkora hőslessége mellett nem lehet csodálat nélkül elhaladni.

Ismét más hitves, nem ugyan a gyermekéldás megakadályozása céljából, hanem kényelmességi okok miatt, megtagadja a köteleesség teljesítését. Ezt a másiknak jóakarattal tűrni, imádsággal győzni és győzelmesen kikerülni hősiesség nélkül lehetetlen.

Nagy áldozatot követel az egyik hitvestárs betegsége is. Ilyenkor nagy, erős szeretet és élő győzelmes hit szükséges. Ilyenkor mást nem tehet a hitvestárs, mint hogy küzdjön, imádkozzék s lelkét szívét, érzeit a szentáldozás isteni eledelével erősítse. Ilyenkor föl kell emelkednie a léleknek az igazi és nemes szeretetnek az eszményéhez, amely összehasonlíthatatlan fölülmúlja a többé-kevésbé önző tisztán emberi szeretetet. Ilyenkor az egészséges hitvestárs meghozza a megtartóztatás kemény áldozatát s egyik hitvestárs a másik kegyes szamaritánusa lesz, s ezzel az esküvel erősített hitvesi hűség megrázó példáját adja. Aki ilyen kitartó állhatatossággal küzd, és imádkozik, annak az Úr nem tagadja meg kegyelmét.

A keresztény szellem, fiatal hitvesek, derűs könnyelműség nélkül, komoly oktan szigor nélkül, nem vakmerően gyanúsító, hanem bizalmasan egymást megbecsülő, mert a keresztény szeretet alapja Isten szeretete s ez biztosítja kölcsönös, örök és szent hűségeket.

A falu lelki arca

P. Hajnal Ágoston, O. F. M.

Mert a falunak is van. Akármennyire ringatjuk magunkat abban a hitben, hogy mindnyájan követjük ugyanazt a vallást, mégis igaz marad az, hogy vannak a faluban is Saulok és Pálok. Péterek, Jánosok és Júdások, Mária Magdolnák és Márták. Sokrétű élet hullámszik Isten kezében. S ahogy a templomban is egyesek följönnek egész a rácsig, mások meg csak a kijárat melletti oszlop mögött húzódnak meg, így az életben is. Sokan be sem jutunk Istenhez, mert nem akarunk bejutni. Mások megelégszenek Nikodémus bátortalanságával. Ismét mások közelről néznek Krisztus szemébe.

Jó, ha a falu lelkét, mi magunkat megismerjük és végigjárjuk a lelkek lépcsőit egészen az oltár magasáig: az áldozatos lelkekig.

Legföltűnőbbek a falu makacsai. Ezek, maguk sem tudják miért, igyekeznek az Egyházzal minden kapcsolatot megszakítani. Pedig különben tisztességes, erkölcsös életet élnek. Csupán a papokat és az Egyházat gyűlölik. Az ilyenek lesznek a különböző világnézetek melegágyai és fékevesztett terjesztői. Egyik ferences hét alkalmával meggyónt az egész község, csak kettő nem. Sőt, mikor megtudták, hogy keresik őket, éktelenül káromkodtak.

Önértetes kérdést láttak benne, hogy ezt tegyék. Ismét másutt a Ferences Nap alkalmával nevetve nézte a pipázó magyar a templomból tóduló tömeget. Szomorú jelenség. S a legszomorúbb, hogy teljesen hozzáférhetetlennek látszik. Semmiféle módszerrel — szigorral, hatalommal, félemlítéssel, kedvességgel — meg nem közelíthető. Hiszen, mint hangoztatja, neki nem Istennel van baja, hanem a papokkal, akik szerinte csak addig prédikálnak, amíg baj nincsen. Amint a baj szelét is érzik, már megugranak.

Népünknek ez a néhány nagyszájú hőse azután elnémitja a közönyös lelkeket. Ezek nem mernek tenni. Nem mernek miattuk templomba járni, nem mernek körmeneteken megjelenni, mert ez férfiat-

A tavaszi munkák után újra fellendülnek a búcsús zászlók.

lanná bélyegeznék őket. Míg a városban mély hitélet lendül, azalatt a falvak aknavetői pipázó, nevető modorokkal vadítják el Egyházuktól a népet. Hangsúlyozzák, hogy csak az Egyháztól, a papoktól akarják a népet távoltartani s közben ők maguk Istent sohasem veszik ajkukra.

Innen a veszedelmes fáradtság és ellanyhulás falvainkban. Most kezdi ki népünk a közönyt, a fölvilágosodás „vivmánya“. Ma ez a közönyös réteg van fölényben a legtöbb faluban.

Ez azután látható jeleket is mutat: nem köszönnek, a pap füle-hallatára irtózatosan káromkodnak, sőt elvárják a zsirosabbjai, hogy a pap köszönjön nekik. És a legkiáltóbb jele: a gyermektelenség. Az egyik ötezres faluban misszió alkalmával megáldotta a gyermeket a missziós atya: összesen hetven néhányhónapos csecsemőt s ötven nagyobbacska gyermeket. S három hónap alatt huszonegy halálesettel szemben tizennégy születés éktelenkedett. Nagy bajt okoznak ezen a téren a Pesten és más városokban kiszolgált fiatalok, akik a kaszárnyában sok rosszat tanulnak meg ebben a tekintetben...

Igen érdekesek a falu büntelenjei. Ezek a gyóntatószékben mindenről beszélnek, csak bűneikről nem. S ha a lelkiatya kérdezi mer valamit, végtelen sértődöttséggel tiltakoznak. Ezek általában a legkevésbé használhatók egy-egy vallási megmozdulásra. Száraz, tunya lelkek, akik amellet folytonosan bírálgatnak mindent és mindenkit. Minden újítás ellenségei s szeretnék a plébánost is itéleteiben irányítani. S ha valamire fölke-

rik őket, visszahúzódnak, ha nem kéri föl, vérg sértődnek.

A másik csoport az uralkodók csoportja. Gazdagságuk, vagy képzelt okosságuk erőlteti önmagukat a kívánt polcra. Szeretnek jogokat hangoztatni, okmányokat elsőnek aláírni, díszküldöttség vezérszónokat lenni, de ugyanakkor másokra csak kötelességeket rónak, jogokat azonban nem engednek. Ez egyike a legveszedelmebb elemeknek. Nem lehet tőlük szabadulni és nem lehet őket valódi beképzelt együgyűségükre jözanítani. Itt csak ügyes megkerüléssel lehet őket ötödik kerék szerepéből kiemelni.

Ezek teszik ki a falu jóharmadát. Másik harmada vezethető. Eljár a templomba, húsvétkor elévégi gyónását, böjtöket megtartja. Ezzel aztán katolikus mivolta ki is merült. Nem ölmény neki a vallás, hanem kötelesség. Ha pappal találkozik, szőgyenli magát, hogy köszönni kénytelen. Gyermekeire vallási szempontból nem akar hatni. Ezek aztán le is térnek a helyes útról és elvesznek az élet útvesztőiben. Az ilyen majdnem közömbös lelkekre hatni sem lehet. Semmi sem zökkenti ki őket a mindennapok megszokottságából.

Már tavaszi friss, vagy legalább is bontakozó lélek a Márta-lélek. Szolgál az Istennek. Igénye az elsőpéntek, a lelkivezetés. De még mindig önző. A legtöbb leány ilyen egy-egy faluban. Legtöbbször egy-egy földies izü cél elérésére sok áhitatgyakorlatot végeznek. Egyházához húz, nevelésében ilyen célszót is megvalósít. Minta-katolikusnak számíthatjuk, azok közé a kevesek közé, akik a lelkiükkel és Istenükkel komolyan törődnek. Számukra nagy öröm a plébánosnak tett szolgálat, a pap megvendéglése, az értük való imádkozás. Hibájuk a túlzott érzékenység és a nagy könnyelműség, amellyel erejükön felül is tesznek ígéretek egy-egy terv megvalósítására.

Végül a falu igen kis részét teszik ki azok, akik nemcsak szolgálnak, hanem áldoznak is Istennek. Ha kell, lemondanak Isten dicsőségéért, ha kell odaadják fölöslegüket másoknak azért, hogy eljőjjön Krisztus országa az emberek szívébe. Ezek azt hiszik magukról, hogy rosszak, értéktelenek s gyermeki lélekkel áldozzák föl magukat Istennek egészen. Ezek a ritka lelkek kárpótolják a lelkiatyt a faluban azért a sok-sok keresztért, amit a megrögzöttek, a közönyösek, az önzők okoznak. Ezekben a lelkekben alakult már ki az Evangélium s az újszövetségi istenszeretet. Sokszor öreg anyókák, sokszor kis gyermekek, ismét mások legények vagy fénylőszemű családanyák, mert „a szél ahol akarja, ott fú; és hallod zúgását, de nem tudod honnét jön, vagy hová megyen; így van mindaz aki a Lélektől született“. (In. 3. 8.)

LÉTÜNK TALÁNYA ÖRÖK...

Létünk talánya örök!
Hiába emésztiük rajt magunk,
Az bizonyos, hogy nem magunktól
Es nem magunkért vagyunk

Osók akarataiból születtünk,
Vérünkben utódok akarása!
Örök a lánc s a lelek bennünk
Az Alkotó kezvonása.

P. Szalay Emil, O. F. M.

XII. Pius pápa a látszat-kereszténységről

... Már említést tettünk az embereknek egy olyan osztályáról, akikről a vallási és polgári életük között mutatkozó szakadással fogva azt szokták mondani, hogy vasárnap reggel keresztényeknek tűnnek, máskor azonban sem vallásosságuknak, sem kereszténységüknek semmi jelét sem adják. Ezek az emberek, akik az életnek a vallástól és a világnak az Egyháztól való elválasztása áldozatai, kettős és egymással ellentétben álló életet élnek és Isten és az ellenséges világ között ingadoznak. A közelet világius jellegének szomorú gyümölcse ez. Van-e valami, ami ellentétebb a keresztény érzéssel, mint éppen ez a gyakorlatban történő megosztódás? Ezzel az élet-felfogással az Egyház minden erejével szembe fog szállni, mert tudatában van annak, hogy neki az egész embert kell átalakítania, mindennapi életének minden vonatkozásában, mert az embernek egyetlen megváltott lelke van; e lélek Krisztus vérével vált Isten gyermekévé a magán- és közelet viszontagságai és változó körülményei közepette. Ezért az Egyház Isten parancsolata és Krisztus törvénye szerint a keresztény ember átalakítását belülről kezdi az imaélet útján. Magasztos és isteni az ő pedagógiája és pedagógiai módszerének alkalmazása, amely már létének első korszakába nyúlik vissza. Vegyünk kezdetbe és olvassátok Szent Péter leveleit és különösképpen az utolsó fejezetek gyakorlati szabályait tekintsetek át és akkor látni fogjátok, hogyan rendel az Apostol mindent Isten akaratára: a megváltás jelképét és a hívek imáját, a testet

és a lelket, a cselekedeteket és a keresztény ember mulasztásait, sőt a bort és az italt is: „Tehát akár esztek, akár isztek, akár bármi mást tesztek, mindent Isten dicsőségére cselekedjétek”. (Korintusiakhoz írt I. levél, 10, 31.) Rendeljétek alá Isten akaratának az egész társadalmi életet, a házasságot és a családot, a férjet és feleséget, a szülőket és gyermekeket, a munkaadókat és szolgákat; sőt az egész közeletet, ideértve az állam végső célját is: „Mindenekelőtt arra kérlek tehát, tartassanak könyörgések, imádságok... a királyokért és minden fellebbvalóért, hogy békés és csendes életet élhessünk, telve jámborsággal és tisztességgel”. (Timotheushoz írt levél, 1, 1—2.) Végül rendeljétek mindent Isten akaratára: „S bármit cselekedjétek, szóval vagy tettel, mindent tegyetek az Úr Jézus Krisztus nevében és adjatok hálát az Istennek, az Atyának általa”. (Kolosszeiekhez írt levél, 3, 17.)

Azok az emberek, akiknek az imádság és Isten gondolata második természetüké és lelkük mindennapi kenyerévé vált, amint ez az apostol tanítása szerint szilárd jellemű keresztényeknél lenni szokott, minden körülmények között csakis az isteni törvény szerint foguak cselekedni és célkitűzéseiket ezzel hozzák összhangba, akár mindennapi dolgokról van szó, akár pedig egy olyan óra következik el, amikor a közelet nagy elhatározásokat követel. Ezek az emberek jelentették a kovászt, valahányszor Krisztus szellemében törekedtek a világot megújítani. S ma is ezek az emberek fognak fellépni...

LÉLEKSZABADULÁS

IRTA: MACHER LÁSZLÓ

Marcellus atya egyedül áll a fájdalmasan süvöltő téli orkánban. Félig lehunyt szemébe könnyet csal a kemény, farkasordító hideg, arcán csillogó gyöngyökké olvadnak szét a sűrűn szállingozó kövér hópelyhek. Ritka pillája riadtan meg-megrebben egy-egy reászálló finom, fehér pehelytől, a csontig hatoló eszeveszett szél belekapaszkodik bő csuhájába és jeges szorítással öleli körül szikár alakját. A végtelenbenyúló vakító hőtenger sejtelmes világossággal önti el az álombamerült csendes tájat. Az agg szerzetes sok önsanyargatástól és Istent kereső virrasztástól szeliden sápadt, beesett arcára halvány árnyékot vet a széltől védő, hanyagul felvont csuklya. Dermesztő hidegtől gémberedett kezét öreges, reszkető mozdulattal bő csuhája melegét ígérő ujjába rejti.

Amott, a rettentő hidegtől befagyott Duna ködbevesző balpartján, vígan repülő szánkó suhan tova prűszkölő, fekete lovakkal. A csengők éles, szívet-lelket melegítő, ujjongó csilingelése idehallatszik a szigetre, belopakodik Szent Domonkos jámbor leányainak zajtalan klostromába.

És a bús tekintetű, nehéz bánattól roskadozó lelkű Marcellus atya mindezekről nem vesz tudomást. Némán, messzi magasságokba néző pillantással áll ott egyhelyben, mintha nem is e világból való volna. Emlékezik, mereng a multon. És a gyorsan tovaröppenő, tarka évek kódos távlatából, mint messze mezők felett elszálló, virágillattól részeg lepke, idelátszik egy-egy régesrég mosoly, egy lecsorduló régi könny! Margit mosolya,

Margit könnye! A mennyei tökéletességben felmagasztosult királyi szüzé! Azé, aki most abban a szűk, dohos cellában, ahonnan a gyér mécsvilág halványan kipislog, a kegyetlen nagyurral, az emberszívekbe gázoló, elmulással viaskodik. És minél erősebben gondol rá, annál világosabban látja maga felé jönni a bokonyi nagy erdők lehajló, uszályos lombjai alatt. Apró, siető léptek-

XII. Piusz pápa különös gondja Árpádházi Boldog Margit szenttéavatása. Ezzel akarja népünket megbeesülni és hozzánk különösen is húzó szeretetét megmutatni. Imádkozunk Boldog Margit szenttéavatásáért!

kel jön és messziről integet fehér, finom kis kezével. Arcán a boldogság lángoló tűzrózsái és az átszellemült istenszeretet rajongó tisztasága. Jön és nemsokára itt lesz mellette! Szívét kimondhatatlan, túláradó boldogság és alázatos, tiszta szeretet tölti be!

Hirtelen ajtónyikorgás, lábcoszogás veri fel az éjtszaka áhítatos, titkokat lehelő csendjét. Vastag fénysugár szökken ki a nyíláson és rávilágít Marcellus atya itt-ott fellelhető, homályos lányomaira, melyeket lassanként betemet a szakadatlanul hulló-kavargó hőtömeg. Némán, fájdalomittasan áll tovább, mint a sziklaszilárd, hallgatag köszobor.

Valaki halkán, megható félenkséggel a nevén szólítja. Mindent magába ölelő, hosszantartó csend... Bátoratlan torokköszörülés nesze csatázik a csenddel... De most már bátrabban és kérő hívással csendül meg a folyosó fényében álló hangja.

— Ézós Atyám, Margita soror kéret Jézus Urunk nevében!

— Mit mondasz? — rezdül meg Marcellus Margit nevére, mintha mély, halálos álomból ébredt volna. Feleletet sem vár, hanem igyekvő csoszogással megindul és bebotozkál a pislogó mecsek-től halványan megvilágított, durván kövezett, keskeny folyosóra. Szinte beesik egy félig nyitott cellajtón, mely előtt kísért szemű, sápadt arcú apácák szoronganak. Távolabb halkán imádkozó, felalá járó fráterek kapják fel virrasztástól megviselt arcukat a közeledő zajos léptekre. Marcellus lázas sietséggel majdnem beleütközik lázas sietségében az ajtó mellett álló, kulcsot szorogató, halkszavú priorisszába és a szűrés tekintetű, tudós Gerardus fráterbe. A cellában jámbor mécsvilág ég reszkető, ide-odakapaszkodó fények és az ágyban fekvő, megkínzott testű, zsábatól elgyötört Margit arcára hull. Fekete, átható pillantású szemét lecsukta és csak néha tekint fel fáradt, kérő nézéssel. Kezét fel-

felemeli, de az mint a szárnyaszegett, szomorú madár hull vissza a durva darócra.

Az ágy mellett kezüket tördelő apácáktól körülvéve, néha megremegő háttal, összegörnyedve ül Olympiades asszony. Marcellus atya óvatos léptekkel, aggódva suhan az ágyhoz és reszkető, jég-hideg tenyerébe rejti a haldokló szűz láztól forró, lüktető kezét. Gyermekes rajongással szólal és Olympiades asszony úgy érzi, hogy ajkán a meleg szó méze csordul.

— Kevánsz valamit, ézós virágom? — és lassan közelebb hajol, hogy értsen valamit Margit lehetőszerű, halk hangjából.

A mennyei jegyes szerelmét áhító szűz szemét lehunyva hosszasan hallgat, mintha erőt gyűjtene a beszédhez, aztán tétován megmozdul, láztól cserepes ajka és alig hallhatóan pihegi.

— Imádjunk Jézus úrhoz, ézós szerelmetős Atyám!

Marcellus bánattól fakó, kinzó szenvedéstől és égető fájdalomtól reszkető, rekedt hangon kezd bele a „Pater noster“-be. Inkább csak sejtí, mint hallja, hogy Margit is résztvesz a sororoktól és fráterektől kísért, halkán zümmögő, áhítatos imában. Lehajtott fejjel mormolja a befejező Ament. És amikor ajkán felcsendül a szent szűz hattudala, az „Ave Maria“, szívbemarkoló, jeges félelemmel érzi, hogy Margit forró sovány keze csernyed, kicsúszik a kezéből. Nem mer, nem akar felnézni, könnytől elöntött, virrasztástól gyenge szemét a valóságtól rémülten, alázatosan lesüti. Csak a cellára szakadt, ebben a pillanatban gyűlöletes csönd tudatja vele, harsogja az arcába kárörvendő örömmel a kegyetlen kaszás nagyúr, a halál győzelmét. Aztán Olympiades asszony szívettépő, felcsukló sírása közben feltekint. És Margit arcán szelíd, sápadt szépség tükröződik... Ez a szépség az Istenével egyesült hozsannás lélek szépsége, a boldog túlvilág hívogató tükre. És a rácsos cellaablak mögött várakozó csendben hallgatózik a sötétség.

Népünk ajkáról :

Népünk áhitatának egyik legkedveltebb tárgya a Szeplőtlen Szív Asszonya. Imái, énekei gyengéden foglalják össze mindazt, amit népünk hite és páratlan Mária-tisztelete ihletett. Népünk ajkán több ének dicsőíti Szűz Mária napjának, a szombatnak kiválóságát. Ez is bizonyosság rá, hogy az első szombat most fel-leendő gyakorlata milyen szervesen illeszkedik be a magyar nép vallásosságába.

I.

Szűz Mária szent szíve, Jézus aranybölcsője.
Százezer üdvözlég, tiszta szívvel köszöntünk.
Szűz Mária szent szíve, angyaloknak öröme,
Mennysország ékessége, angyaloknak öröme,
Mennysország ékessége, bús szívek enyhítése.
Betegek gyógyítója, bűnösök szószólója.
Betegek gyógyítója kegyelemmel van tele.
Kik hozzád folyamodnak, kegyelemre találnak.
Irgalommal van tele, Irgalmasságnak anyja,
Szentséges Szűz Mária.

Nagy jóssággal van tele, e szent szívet szeressük,
Obenne gyönyörködünk.
Fogadj minket szívedbe, legyen szívünk szívedé,
Úr Jézus Fiadé.

II.

Üdvözlünk tégedet szívünk gyöngyalakia,
Oh te legszentebb szív asszony, Mária,
Isten után téged legjobban szeretünk,
Ujul szívünk-lelkünk, amidőn nevezünk
Jézus szent szívének te vagy édesanyja,
Könyörőgj érettünk, óh szép szűz Mária,

A Szeplőtlen Szív Asszonya

Oh kegyes szent szívek, Jézus és Mária,
Ti vagytok bús szívünk gyógyító balsama.

Jertek buzgó örömmel áldani,
Jézus és Mária szívét üdvözleni.

Oh te legszentebb szív asszonya Mária,
Könyörőgj érettünk Libanon galambja.

III.

Jertek köszöntsük meg e kedves napot,
Amelynek hajnala reánk virradott.
Mert a szombat Szűz Mária napja,
Boldog ember, aki azt megtartja.
Választott napja ez a kegyelemnek,
Szent örömtől lángol a szív és a lélek.
Mert a szombat...

E napon mennyei rózsák nyílnak,
És a földre égi békét osztanak.
Mert a szombat...

E mai napon a szent rózsafüzér
A föld színéről a mennysországba ér,
Mert a szombat...

Mi is szenteljük meg e drága napot,
Máriának tegyük szívhödolatot,
Mert a szombat...

Beszélgetés Gréczy bácsival

Írta: dr. V ö ő M i h á l y n é

Még a mostani nagy világrendés: a háború előtt történt. Egy nyári délután találkoztam Gréczy bácsival a fürdőtelepre vezető úton. Régi jó ismerősünk volt az öreg ember, akit „imádságos“ névvel tiszteltek, mert hacsak bírta egészséggel, egyetlen napon sem hiányzott a miséről; vasárnap meg, nagymise előtt jó félórával: előénekelte a régi szép énekeket, imádságokat, az asszony nép pedig utána. Jó előkészület volt ez a legszentebb áldozathoz, mert ott nem volt szokás félmisekor beállítani az Isten házába, hanem előre „hangolták a lelkeket“ az Úr dicséretére.

Bár a vontatott hangú éneklést, imádkozást sokan, a nagyvárosbeliek nem találták „szépnek“, mindig úgy véltem, hogy nagyon kedves lehet a jó Isten előtt a hú lelkeknek ez a buzgólkodása. Mintha most is hallanám az egyik régi szép énekét:

Ó kegyes Szűz Mária
Te vagy tiszta szép rózsza,
Mennyeknek dicsősége,
Szenteknek nagy öröme,
Halálod mikor közelejtven
Fiad, Jézus, úgy szerete,
hogy halálodra lejöve
Téged mennyekbe fölville . . .

„Angyaloknak, mártíroknak, pátriarkáknak
Mind az szenteknek felette magasztaltatál,
Oly örvendetes az te szent Fiad
Mindörökkön örökké Amen“.

A világ minden kincsénél többre becsülte Gréczy bácsi az ő öregbetűs imádságos- és énekeskönyvét.

Akkor is, amikor találkoztunk: a hóna alatt szorongatta, litániáról jövet.

Elbeszélgettünk. A nagy szárazságról, hogy kiszült minden vetemény. Szikkadt a föld, rossz volt a termés. Kevés a kenyér, nehéz lesz az élet.

„De méltán“, — mondotta imádságos Gréczy bácsi, — „mert nem járunk az úton, amit Isten rendelt. Nincs tisztelete az Ő szent nevének! Sok ember nem tesz zabolát a szájára, van sok nehéz káromlás. Ha ilyet hallok, mindjárt el-elmondok egy kis engesztelő fohászkodást . . . De mi az, a tömérdek megbántáshoz képest? Annyi, mint amennyi vizet veszen szájába a fecskemadár . . .“

Ekkor már szállingóztak a telep felé a fürdővendégek. Többen elvonultak előttünk, akarva-nem akarva meg kellett nézni őket, meg azután ki nem tértek volna senkinek, nem győztük őket kerülgetni. Merészarcú fiatal nők egy szál fürdőruhában, legföljebb valami hitvány

köpenykeivel. Cigaretta, zajos, lármás asszonyok ugyancsak alig felöltözve. Többen így vezették kisgyermeküket.

Elszomorodott a jó öreg.

„Látja-e, Ragyogóm,* ezeket a fehérszempűket? Nézze, hogyan viselkednek, milyen orcátlanul! Se szégyenük, se tisztességtudásuk. Ezeknek ugyan beszélhetnek napestig: ők élnek tovább a maguk módján. Pedig amilyenek a fehérszempűk, olyan az egész ország. Mit tanulhat a kicsinye az olyan anyától, aki maga sem tartja a tisztességet öltözetben, a rendet viselkedésben?“

Igazat kellett adnom neki, mert csak a vak nem látta ezt a kibillent viselkedést, ezt a kivetkőzést minden nőies finomságból, szerénységből, illemből.

„Azt hiszi, — folytatta az öreg — hogy nem indul meg ezen méltán a jó Isten haragja? Már nagyon elkapták magukat az emberek, főképp a fehérszempűk a nagyvárosban. Isten egyszer előveszi ostorát, és végigver a világon, hogy észbekapjunk. Lesz itt még világfölfordulás, újra háború és pusztulás. Mert ez így nem mehet tovább“.

Nem sok idő múlva a jó öreg — lelkében békességgel, az Örök Hazába költözött. A vihar pedig megjött, az egész földön végigszáguló, tomboló vihar: a háború, minden borzalmaival. — *Észbekaptunk már?*

* Így szokta azokat szólítani, akiket kedvelt.

A hitattal csókolják az újonnan érkező búcsúbokor keresztjét.

Missziós emlékek

VAN ÜRÖKÉLET A SÍRON TÚL.

A halhatatlan lélek a test életének megszűnése után külön életet él. Elválnak a testtől és elköltözik a másvilágra. Itt Isten felülvizsgálja egész földi életét, melyet a testtel együtt töltött el. Ha az Úr Jézus tanítása szerint a parancsokat megtartotta, vagy a parancsszegések által elkövetett bűnt a szentgyónás szentségében jóvátette, üdvözül. Ha bűnben hunyt el, kárhozat a helye.

Az evangéliumban az Úr Jézus bőven beszélt a kárhozottak gyötrelméről, de az üdvözültek boldogságáról is. Ezekről bőven esik szó a szentmissziókon. Ugyancsak a legméltóságosabb Oltáriszentségről, a szentmiseről és szentaldózsról is. Amikor az Oltáriszentségről vannak a szentbeszédék, akkor egész nap, sok helyen éjtszaka is, szentségimádás van és ünnepélyes körmenet. Ez a fénypontja az egész misszionak. Ennek lélekemelő szépségét leírni lehetetlen. Aki egyszer látta, az elfelejteni sosem tudja! ... Ilyenkor olvad le a legtöbb lélekről a jégkéreg ...

Ezek a szent misszió főbb igazságai. Szó esik még: az Úr Jézus szent Szívéről, szenvedéséről, a bűnösök iránt érzett irgalmáról. Azután a bold. Szűz Anyáról, imáról és helyileg szükséges dolgokról. Pl. vegyesházasságról, káromkodásról, lopásról, stb. Csodálatos nagy ereje van ezeknek a fenséges isteni igazságoknak. Valóban áll az, mit a Üdvözítő oly tömör egyszerűséggel mondott: „Az igazság megszabadít titeket”.

A következőkben egyes épületes eseteket sorolok fel, melyek a missziókban történtek.

Szűk a templom ...

Kopócsapátiban 1930. január közepén volt a misszió. Kemény hidegek voltak. De a jó szabolcsi népet az nem akadályozta, hogy minden egyes szentbeszédén megtöltte a templomot. Nem volt valami nagy a templom, de mégis befért más alkalmakkor a nép. Néha kényelmes is.

A kórus, a szentély, a sekrestye úgy tele

A Magyar Barát jelen számában „Magyar Imatábor a Keresztény Egységért” című imafüzetet csatoljuk. P. Pusztay Gábor O.F.M. országos rendi igazgató az összes magyarországi harmadikrendi testvéreket beíratta ebbe a táborba. A Magyar Barát olvasói között sokan vannak, akik nem tagjai Szent Ferenc Világi Rendjének. Szeretettel kérjük nemterciárius előfizetőinket, hogy külön is jelezzék a belépési szándékukat a következő címre: Egység Útja szerkesztősége, Budapest, II., Margitkörtút 23.

Az idén is feljuttatjuk Szentkúton a püsködi terciárius konferenciákat. Tizezrek jelenlétében ismertetjük Szent Ferenc Atyánk szellemét és terjesztjük a Világi Rend eszméjét. Mennél többen jelenjünk meg ezen a lélekemelő ferences találkozón.

Hajtán húsvéthétfőn volt a nagy Ferences nap. Hajta jóakarató népe, a tanyák szétszóródott világa Szent Ferenc evangéliumos békéjét, testveri, összetartó szeretetmelegét szította föl ezen a napon: hetven testvér öltötte magára Szent Ferenc bünbáló ruháját s ezzel megalakította a hajtai rendiközségeket. Önzetlen lelkesedéssel, minden egyéni erőzést felretéve öltöztek be Szent Ferenc Világi Rendjébe a hajtai tanya-

világ legjobbjai: húsz férfi, tizen-négy legény és leány. És még ezután is munkálkodnak a hajtai testvérek, most már kétszeres lelkesedéssel, hiszen egészen Szent Ferenc Atyánk gyermekei lettek. A Magyar Barátot, Isten Dalosait, kultuszfüzeteinket már eddig is ismerték. Meleg szeretettel köszöntjük új, nagyszámú rendiközségünket.

Boldogháza rendiközsége is tizenkét új testvérrel szaporodott s boldog lelkesedéssel toborozzák tovább a testvérek a beöltözendőket. A legények külön rendiközségbe szervekednek s megindul ezzel az ifjúsági apostoli munka Krisztus országáért és édes Hazánkért.

Jászdósan tizennégy testvér tette le a fogadalmat a jászberényi kolostor főnökének kezébe a Ferences napok (apr. 11–15) eredményeképp új ferences tavaszt ígértek dósai testvéreink: legények, férfiak egyaránt ...

Ferences napok lesznek még a Jászságban: Homokon, Csikoson, Peresen, hogy Generális Atyánk és a Pápák óhajának megfelelően mindenholva eljusson az új életet erjesztő ferences kovász ...

Kassa. A kassai testvérek néhány sorban számolnak be egész multjukról: A cseh megszállás alatt 1932-ig a magyar ajkú III. Rend együtt működött a szlovák III. Renddel. A rendi igazgató a megboldogult *Pronay Rezső* prepostkanonok úr volt, 1932 nyarán özv. Schlitzky *Kendréne* Erzsébet nővér, özv. dr. *Garlinszky Kázmérne* nővér, özv. *Sárossy Arpádné Klára* újoncnővér, és csekélységem Eperjesre utazott, és az ottani

házfőnök atya bejegyzésével szétváltunk a szlovák III. Rendtől és megalapítottuk a magyar ajkú III. Rendet. Akkor 17-en voltunk testvérek. Azóta szépen fejlődött rendiközségünk. Továbbra is *Pronay Rezső* kanonok úr volt a rendi igazgató. Három havonként az eperjesi magyar III. rendi igazgató atya járt Kassára, hogy a rendi gyűléseket megtartsa. A felszabadulásig 67-re emelkedett a számunk. 1938-ban a felszabadulás nekünk kettős örömnepet hozott. A ferences atyák megkapták az engedélyt, hogy elfoglalják az akkor épülőben lévő új templomot és kolostort. 1939. XI. 1. óta *Madarász István* megyéspüspök úr *Öxellen*ciája visszaadta a belvárosi Ferences-templomot a ferences atyák használatára. Azóta ferences atyák vezeték a kassai III. Rendet. 1938-ig *P. Füredi Lőrinc* házfőnök volt az igazgató. 1941 óta pedig *P. König* Anaklet vezetése alatt vagyunk. Kassán és környékén Szent Ferenc Atyánk fája nagyon szépen fejlődik. A magyar ajkú III. rendiek kassai létszáma meghaladja a 170-et, a vidékieké pedig 120-at. 1943. III. 25-én Gyümölcsoltó Boldogasszony napján *P. König* Anaklet igazgató beszede keretében 3 újonctestvér (közte az egyik katon.) és 14 újoncnővér tette le a szent fogadalmat, és 8 jelölt lépett be a III. Rendbe. Egy III. rendi testvérünk és egy nővérünk zardába vonult, hogy tökéletesebben követhesse Krisztust és Szent Ferenc Atyánkat. Meg kell meg emlékeznem a kassai szlovák ajkú III. rendi testvérekről, akik ugyancsak szép számban vannak, meghaladják a 120-at, a vidéki

volt a misszió alatt, hogy mozdulni sem lehetett. Pedig még a szomszéd községekből is áramlott a hívő sereg. Hogy a kívülrekedtek is halljanak valamit, a templom és sekrestye ajtaját nyitva kellett hagyni...

Huzat? Hogy ne lett volna! De ki gondolt azzal ilyenkor?...

A gyónókkal alig birtunk. Bőséges volt a kegyelem működése!

A befejező szentbeszédre megyek a szószék-re. Míg a bevezető ének tart, körülnézek. Nagyon szokatlan dolgot látok. Ha lenyulnék a szószékről az emberek fejét elérném.

Mi ez? Mi történt itt? Jobban körülnézek, akkor látom, hogy nemcsak a padok és minden más hely zsúfolásig foglalt, hanem még a padok könyöklőin is állnak végig mindenütt. A fal felül legbelső bekapaszkodnak zászlótartókba vagy beerősített gyertyatartókba, a többi pedig fokozatosan beléjük. Így állnak sorban fenn a padokon!

Es még mindig kívül majdnem annyi, mint így összeszorítva bent! Pedig esik a hó, fúj a szél... Ha valaki a vágó hideg miatt megpróbálja betenni az ajtót, felzúg a kérő szó: ne tegyék be, hadd halljunk mi is valamit.

Látom, hogy ez nem maradhat így! Tünő-

döm az ének alatt, mit lehetne csinálni? Nincs más hátra, ki kell menni a templomtérre a szentbeszédet megtartani! De ilyen hóvihárban?!

Lesz, ami lesz, itt benn nem maradhatunk... Eláll az ének.

— Emberek! mondom nagy hangon, itt emberhalál lesz, ilyen összeszorultságban nem maradhatunk. Gyerünk ki a templomtérre, ott lesz a beszéd. Szólok a harangozóknak: Kerítsen egy asztalt, vagy valami megfelelő alkalmasítást, kinn tartom a beszédet.

Senki sem mozdul. Lehetetlennek tartják ilyen zord időben.

De mikor látják, hogy lemegyek a szószékről és hallják a komoly készülődést, akkor szalpingóznak ki nagy nehezen.

Es kinn, a viharzó hófergetegben egy órás beszédet mozdulatlanul végig hallgattak!...

Csodás vonzóereje van az Úr Jézus szent evangéliumának!

Hogy én utána megbetegedtem, azt talán mondanom se kell. Fontos volt, hogy gyónás nélkül nem maradt senki és 22 érvénytelen házasságot rendeztünk...

P. Roznik Rajnér, O. F. M.

testvérek létszáma kb. 150. A szlovák ajkú III. rendiek igazgatója P. Fűredi Lőrinc házfőnök, aki szeretettel gondozza rá bízott híveit. Adja a jó Isten és Szent Ferenc Atyánk, hogy Kassán és vidékén még jobban gyarapodjon a rendi testvérek száma. **Barilla Alajos, Jácsint-t.**, pénztáros.

Szücsi: A márciusi Magyar Barát felhívása szerint mi is elvégeztük a Fájdalmas Anya kilencedjét a szálaskeresés szertartása módján. Százan is imádkoztunk, énekeltünk. Felejthetetlen napok voltak. Esténként más-más rózsafüzért, litániát és imát végeztünk. A kilencedet én, Kovács Józsefné, szücsi rendi testvér vezettem Demeter Istvánné harmadikrendi, Trombitás Jánosné és Kocsa Jánosné oltáregyleti tagok segítségével. — A télen öt csoportban végeztük a szállaskeresést s négy szentmisét mondattunk katonáinkért, sebesültjeinkért, a foglyokért, eltűntekért és hősökért. Az ájtatosságot is értetek ajánlottuk fel!

Leánder testvér üzen:

Hálás szeretettel és köszönettel adózom mindazoknak, akik megértő szeretettel siettek segítségemre, hogy kisebb-nagyobb szerszeretadományaik, u. m. érmek, szentképek, imák, imakönyvek, Szív-újságok, Kaszap I. Lapok, Margitvirágok, Magyar Szentek Lapja és a „Magyar Barát” kiadásában megjelent ájtatossági füzetekért, amiből igen sokat küldtek a III. rendi testvérek, amikkel sok

örömet és vigaszt szerezhettünk, úgy a katonák, mint az orosz nép között.

Finta I. okt. tanítónak *Stridóvár* a sok érmet és szentképet. *Kápolnáról:* Kiss Jánosné, Krisztián Vincénének, Magyar Józsefnének, és Horhausen Mártonnének a sok szentképeket, imákat és a ferences imakönyveket. *Pest-szentlőrincről:* Bircsák Vilmos érmeszkéit, szentképeket és Jézus Szíve zsebnaptárakat. *Kassáról:* Dávitkó Eszter szóc. gond. igen értékes küldeményét. *Azoráról:* Túrós Anna polg. tan., a szebbnél-szebb szentképeket. *Fertőszéplaki* III. rendi testvérek megadott érmeszkéit. *Újvidéki* III. rendiek szerető megemlékezését. *Palics túrdó:* Pósta, szentképeit. *Rákospalotáról:* A III. rendi testvérek sok imakönyvet, imákat és szentképeket. *Budapest. Máv. kórház* Irg. Nővérektől, M. Regina, a sok Szív-újságot, Kaszap I. Lapot. *Szabadkáról:* „A Miaszonyunk Leánynevelő Intézetből, M. Flávia által küldött sok Szív-újságot, Margitvirágokat, Magyar Szentek Lapját, Jézus Szíve naptárakat, szentképeket. A pécsi *Oltáregylet* és a „Szív” kiadóhivatalának *Budapest*, a sok-sok Szív-újságot. *Debrecenből:* Reisinger Vilmos, sok Szív-újságot és Kaszap I. Lapot. *Kassáról:* Homonnay Aranka I. II. o. t. „Magyar Barátot”. *Kelen-*

völgy: Bokor Pálnétól, Kaszap I. Lapokat. A jó Isten fizesse meg és szeretetének kegyelme legyen érte édes jutalmuk.

A címemre többet ne küldjenek. Hazamegyünk.

Nézsza: 75 rendi testvér buzgolkodik Szent Ferenc Atyánk szellemében. A Magyar Barát ájtatosságait nagy áhitattal végzik. Templomukban 300-an is egybegyűlnek, s mondják a Fájdalmas Szűz kilencedét. Dr. Frajna András plébános úr többször is megdicsérte híveit ezért a példás buzgóságért.

ADOMÁNYOK A GYÖNGYÖSI FÁJDALMAS SZŰZ ÚJ KEGYOITÁRA JAVÁRA: Kecskeméti hívek 119.66. Dobri hívek 56.60. Zombori hívek 54.90. B. M.-né gyűjtése, Kecskemét 60.—, Zalaigricezi hívek 44.70. Viszneki hívek 13.24. Szent Ferenc Vil. Rendje, Heves 10.—, D. A.-né, Szabadka 6.—, Nagycétényi h. 5.—, Özv. Cs. J.-né, Mélykút 5.— P. A Gyöngyösi Fájdalmas Szűzanya jutalmazza meg mindazokat, akik új szentélyét és kegyoltárát építeni segítik. A kegyoltárra szánt adományokat mindig a kegyhely csekkjén (Fájdalmas Szűzanya kegyhelye, Gyöngyös. 31.388 sz.) küldjük! Üres csekklap minden postán kapható 3 fillérért.

Rovatvezető: Dr. Monostory Elekné
Eger, Vécsey-utca 25 szám.

MEGTANULTAM MOSOLYOGNI.

Villamosra várok. Érdekes megfigyelni a várakozó emberek arcát. Némelyik szempárból a türelmetlenség tükröződik, szeretné kinyújtani a karját, és magához rántani a lassan döcögő kocsiakat. A másik merev tekintettel nézi a fényesre csiszolódott sárpárt. Neki minden mindegy...

A várócsarnokban két diák áll. Az egyik csüggedt testtartással támaszkodik az üvegfalhoz, arcát végigszántják lassan gördülő könnyei. Társa ráteszi kezét az elernyedtt vállakra, alaposan megrázza, és energikus, erces hangon rászól:

— Győzd le magadat!

Egy pillanatig ijedten nézem a lobogó szemű fiút, azután lassan megfordulok. Már nem érdekel az előbbi cél. Agyam lázasan dolgozik. Mintha harangoznának a fejemben, úgy kongnak sokszor egymásután a szavak: — Győzd le magadat!

Lábam, mint megriasztott, tüzes csikó rohan velem az egyetlen helyre, ahol igazi szeretet sugárzik belém. Leborulok a tabernákulum előtt. Szeretnék mélyen belenézni saját szemembe és széttörni a magamkóvácsoltá vasbillincseket.

— Jézusom! Nézd itt van egy lélek, aki még nem találta meg az igazi énjét, aki erőért könyörög, aki Tőled remél mindent... mindent... O tudom, hogy fel fogod emelni ezt a csüggedtet lelket és elszakíthatatlanul Magadhoz láncolod.

Lassan felemelkedik a fejem. A színes ablakon beszűrődő napsugár aranyos fénye szinte megleveníti az oltár kopott szobrocskáit. S a magasból a keresztrevert Krisztus mosolyog felém. A kereszt lábánál térdelő angyal, mintha a réghallott szavakat suttogná:

„Ha minden elveszett és összeomlott,
Ha életed kegyetlen és mostoha,
Egy fény sugar hasít az éjtszakába
Az Úr szava: Nem hagylak el soha!”

Bencze Mária, Budapest.

MÁJUSI ÉDESANYÁNK.

Életvonatunk sebesen száguld kifürkészhetetlen pályáján. Változatos tájak, egy-egy tovatűnő évnek epizódjai tarkítják útunkat. Eltűnt a karácsony, a múlté a nagybójt, a húsvét, s most itt állunk a májusi Szűzanya trónusa előtt. Meg kell állnunk. Köszöntőnk kell Édesanyánkat. Akit elkísértünk a Golgotára, Akivel együtt örültünk húsvét reggelén. Édesanyánk Ó. A kereszten függő Krisztus neki adott minket. Hiszen Szent János szeméjében mi is ott álltunk a keresztfá alatt. Mikor felbűg a májusi litániára hívó harang szava, s kigyúlnak a gyermákyak Mária oltarán, érezzük-e, hogy

anyánkat köszöntjük? Tudjuk-e, hogy Jézus után minden reményünk csak benne van?

„Ó Mária hazánk reménye
Bús nemzeted zokogva esd,

Minden reményünk csak Te vagy,
Szent Szűz Anyánk, ó el ne hagyj!”

Lauly László, Pécs.

AVE MARIA.

Szárnyalva szállt a dal az ég felé:
Ave Maria! S elragadott a háng, vitt a magasba, a felhőkön túl: Üdvöz-légy!

Felemeltem a szemem az égre, és láttam tündökölni az égi Királynőt. Kitértam feleje a karom, esdön, könyörgőn: ora pro nobis! Láttam az érettünk imádkozó jóságos Anyát.

Es a kórusról zengett, bongott a dal:

Ave Maria!

Litvay Piri, Nagykanizsa.

Tavaszi dal

Alyám . . .

Mi Atyánk!

Feléd dalolom

száz világon át

allelujás lelkem

legvágyóbb dalát

. . . Feléd

egy életen át.

A sors néha. — látod, — megl.por.

Szétfoszlik a remény. gond,

s szerte hull minden

mi kedves volt.

szerte, mint rózsaszírom.

Megcsalnak, megvetnek

százszor az emberek

de Te, — tudom —

bár néha lesujt karod.

féltesz, óvsz, szeretsz engemet.

s megbocsájtod nekem.

— ha kérem, —

minden vétkemet.

Ezért vagy Te Nagy.

Ezért vagy Te Jó.

Bölcs. Szent, Igaz

és Mindenható.

. . . Ezért zengem Feléd

száz világon át

lelkem allelujás

tavaszi dalát.

— Feléd

egy életen át.

Rajna János, Eszény.

ÜZEN A GALAMB DŰC.

Kispát Kovács J. Alsónyék. Verse, sajnos. — későn érkezett. Már nem kerülhetett be a húsvéti számba.

Nézd csak e képet!

Mond? mit látsz rajta?

Szűz Máriának művézi

Hát azokívül? [rajza.

Anya s a Gyermekek;

Két kis madárka.

Tán énekelnek.

Semmi mást. Semmit? Lássad már végre!

S ha talán még most sem vett észre,

Megmondom néked, hogy én mit látok:

Mindent, a nagy Célt. a Boldogságot...

Ő MINDIG!

Két ablakszemmel nézem a világot
S ha tükre fényes és tiszta,
Szűzanyám lelke sem szórt mosolyait
Ragyogva csillogja vissza.

Két ablakszemmel nézem a világot
S ha tükre zavaros, sötét
A mélyén akkor is visszarágyogja
Szűzanyám aggódó szemét.

Kovács Rózsa.

SZENTSÉGIMÁDÁS.

Erről talán nem is kellene beszélnünk. Mindenki érezte már, mit jelent, amikor köröskörül csend van, és a lélek egyedül marad az oltárszékényben elrejtett Istenével. Itt nem kell félnie a szórakozottságtól, a hidegségtől. Csak elgondolja, mennyire várta őt, kicsi emberkét Jézus, akinek pedig angyalok milliói zengenek dicséretet, — és máris előnti az áhítat. Csak arra gondol, hogy az ő kedvéért, ezekért a néhány perces szentségimádásokért marad Jézus a világ végezetéig a földön; és kicsordul belőle a hála. Eszébe jut Jézus gyakori magánya, — és szánja Őt. Kárpótolni igyekszik: szereti. A szerető embernek pedig nem kell tanácsot adni, mit tegyen, mit mondjon, megsújja a melegen érző szíve.

A szentségimádás végeredményben neveli a lelket megszenteli. Azért a szentségimádó, titokban lefolyó élet sok tekintetben tökéletesebb lehet a legmunkásabb, legáldozatosabb, külső életnél. Bizonyíték erre maga az Úr Jézus, aki az Oltárszentségben éli rejtett életét a világ végezetéig, pedig, ha lenne ennél fölségesebb, dicsőségesebb életmód, biztosan azt választotta volna.

Velcsov Ilona, Szeged.

LEGYEN MINDEN MUNKÁM ÉDES.

Legyen minden munkám édes,
Legyen benne szeretet.
Mert csak tiszta szeretettel,
Vezethetek lelkeket...

Legyen minden munkám édes,
Muzsikáljon a szavam,
A szeretet útját járva,
Áldozhassam fel magam.

Pintér József, Kecskemét.

Felvétel a Ferencrendbe!

Szent Ferenc Atyánk virágos kertjébe várunk minden ifjút, akit Isten kegyelme hozzánk hív.

A KAPISZTRÁN SZENT JÁNOSRÓL NEVEZETT FERENCES RENDTARTOMÁNY főképp lekipásztorkodással, bel- és külmiszióval szolgálja Isten országát. Működési területe a Nagy Magyar Alföld és a Dunántúl és Felvidék keleti része. Középkorú ifjakat a jászberényi Szeráfi Kollégiumba, az érettségizett ifjakat pedig egyenest a szerzetbe veszi fel. A Tartományfőnökség címe: Budapest, II., Margit-körút 23.

A SZÜZ MÁRIARÓL NEVEZETT FERENCES RENDTARTOMÁNY a lekipásztorkodás, kül- és belmiszió mellett gimnáziumi tanárkodással is foglalkozik. Területe a Dunántúl és a Felvidék nyugati része. Folyamodhatnak érettségizettek vagy oly ifjak, akik legalább a gimnázium IV. osztályát jó eredménnyel végezték; felsőbb osztályúak előnyben részesülnek. A szerzetesi próba év elteltével a nemérettségizettek mint ferences papnövendékek végzik hiányzó gimnáziumi tanulmányaikat. A Tartományfőnökség címe: Budapest, IV., Ferenciek-tere 8.

A SZENT ISTVÁN RÓL NEVEZETT ERDÉLYI FERENCES RENDTARTOMÁNY az erdélyi katolikus magyarság vallási és társadalmi életét szenteli és menti meg hősi küzdelmek és apostoli vállalkozások árán a Hazának. Lelkipásztorkodnak, tanítanak, bel- és külmiszióval helyt állnak, a nemzetiségek között elszórt magyarokat kutatják fel és szervezik, stb. Felvételt nyerne olyan ifjak, akik a középkorú legalább IV. osztályát jó eredménnyel végezték.

Kérvényükhöz csatolják be a következő okmányokat: 1. Keresztlevelét; 2. bérmentési bizonyítvány; 3. születési kivonat a polgári anyakönyvi hivataltól; 4. erkölcsi bizonyítvány a lelkésztől külön lezárt borítékban; 5. orvosi bizonyítvány, különös tekintettel a szemek, fogaik és tüdő egészségi állapotára; 6. az egyes rendtartományban megkívánt végzettségről iskolai bizonyítvány;

7. szülői beleegyezés, melyben az is ki van tüntetve, hogy a szülők szerzetbe vonult gyermeküktől, vagy a szerzettől anyagi támogatást nem várnak.

Jelentkezési határidő: 1943. július 10.

SZENT FERENC HÍV!?

MÉG MA KÖVESD, AZONNAL FOLYAMODJÁL!

**Írógép!
Számológép!
Szorzó és
összeadógép!**

Kölcsönzés, vétel, csere, eladás.

Nagy raktár új és ujjáépített gépekből

Vajda Zoltán József
cégnél.

Kispest, Klapka-u. 3/a.

Telefon: 142-103.

Kedves Olvasóinkért és terjesztőinkért minden hónap első szombatján reggel 7 órakor szentmisét mondunk a Gyöngyösi Fájdalmas Szűzanya kegyoltáránál. Lélekben mindannyian kapcsolódjunk Jézus kereszttáldozatába ezen a napon, s egy szívvel, egy lélekkel ostromoljuk a mennyei Atyát bocsánatért, békéért, minden szükségünkért!

*

HALOTTAINK:

Teschler Béla esp. pléb., Gyöngyös,

P. Sinkovics Frigyes OFM., Szeged,

Fr. Buzás Bonfillusz OFM.

női halott a Don melletti harcokban,

Fodor István hősi halott,

Bolvári István, Dusnok,

Özv. Mitis Bálintné, Csantavér,

Neugenböven Ernő, Deszk,

Hoppermann János, Pécs.

Eihunyt előfizetőinkért havonta két szentmisét mutatunk be! Nyugodjanak békében!